

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	v upravnistvu prejeman:
celo leto naprej K 24—	celo leto naprej K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5-50
na mesec 2—	na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v pritličju levo) telefon št. 34.

Izšla vsak dan svezor izvenrednih medeljo in prazniške.

Inserati veljajo: petostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativna stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej K 25—	celo leto naprej K 30—
pol leta 13—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 6-50	celo leto naprej K 35—
na mesec 2-30	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znak.

Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo), Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 85.

Svetovna vojna.

Ugoden položaj naših čet v Poljski in zapadni Galiciji. — Ruske baterije pri Inowłodzu so umolknele. — Uspešni boji v Karpatih. — Odbiti angleški napadi v Flandriji. — Potolčeni Rusi v Augustowskem lesu. — 4000 vjetnikov. — V bojih med Vislo in Orzyčem so Nemci v celem vjeli 11.400 Rusov.

USPEH NAŠE ARTILJERIJE PRI INOWŁODZU. — OSVOJENE POZICIJE V KARPATIH. — PRASKE NA ČRNOGORSKI MEJI.

Dunaj, 12. marca. (Kor. urad.) Uradno razglajajo dne 12. marca:

Položaj naših čet v novoosvojenih pozicijah v ruski Poljski in v zapadni Galiciji se je nadalje ukrepil. Sovražni napadi se niso več ponavljali.

Pri Inowłodzu je včeraj naša artiljerija po kratkem srđitem boju prisilila več sovražnih baterij, da so umolknele.

V Karpatih smo po ljutem boju zavzeli neko vas na cesti Cisna-Baligrod in očistili od sovražnika tekom dneva med silnim snežnim metezem sosednje višine.

V zapadnem sosednjem odseku se je med tem ponesrečil močan sovražni napad.

Na ostali fronti v Karpatih, kakor tudi v jugo - vzhodni Galiciji nobenih posebnih dogodkov, ker je ves dan divjal silen snežni vihar.

Tudi severno od Črnovic je vladal mir.

Na južnem bojišču se že dlje časa ni ničesar izpremenilo. Mestoma so se vršili na črnogorski meji neznatni spopadi.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer fml.

NEMŠKA ZMAGA V AUGUSTOVSKEM LESU IN USPEH PRI PRZASZNYSZU. — MED VISLO IN ORZYČEM SO NEMCI V CELEM VJELI 11.400 RUSOV.

Vzhodno bojišče. Severno od Augustowskega gozda so bili Rusi poraženi. Z naglim odhodom v smeri proti Grodnu so se odtegnili popolnemu porazu. Zajeli smo tu 4000 vjetnikov, med njimi 2 polkovna poveljnika, ter uplenili 3 topove in 10 strojnih pušk.

Tudi iz okolice pri Augustowu se je jel sovražnik umikati na Grodno.

Severnozapadno od Ostroleuke smo napadajoč vjeli 3 častnike in 230 mož.

Severno in severozapadno od Przasznysza je naš napad napredoval.

Nad 3200 vjetnikov je ostalo tu v naših rokah.

Dve veliki zmagi so si Rusi prisodili v svojih uradnih obvestilih, zmago pri Grodnu in pri Przasznyszu. Zatrjujejo, da so v obeh bitkah baje porazili ali uničili dva nemška armadna zbora.

Ako je bilo rusko vrhovno armadno vodstvo resno tega mnenja, so ga dogodki zadnjih dni drugače poučili o bojni sili naših čet. Njihova tako gostobesedno razglajena otenziva pri Grodnu skozi Augustovski les se je skoro ponesrečila. Izkušnje tamkaj prodirajočih čet opisujejo pr-

vi stavki našega današnjega poročila.

Pri Przasznyszu se nahajajo naše čete, ki so se začasno izognile, zopet 4 kilometre severno od tega mesta.

Odkar smo izpraznili to mesto, smo na bojiščih med Vislo in Orzyčem vjeli 11.400 Rusov.

Vrhovno armadno vodstvo.

BOJI V KARPATIH.

Kljub skrajno neugodnemu vremenu so naše čete v Karpatih izvajale prav lepe uspehe. Zlasti lepi so bili ti uspehi v Gozdnatih Karpatih ob cesti Cisna - Baligrod. Od Baligroda gre cesta v Lisko ob Sanu ter se tu odcepi proti Sanoku in Przemyślu Zahodno od te ceste, torej proti Lupkovi, so Rusi izvršili predvčerajšnjem napad z močnimi četami, morali pa so se uminiti.

Posebni poročevalec »Berliner Tageblatt« poroča z dne 11. t. m.: Tudi danes so se boji v Karpatih zaradi slabega vremena in slabih talnih razmer omejili na manjše toda zelo ljute boje. Pri Črnovicah je bil neki ruski oddelek z artiljerijo zavrnjen. V zahodni Galiciji se je posrečilo avstro - ogrskim četam vzeti sovražniku neki strelski jarek.

Zadnje dni vlada v Karpatih hud mráz, poročila pravijo, da do 25° pod ničlo. Čete se morajo varovati sedaj proti temu najhujšemu sovražniku. Postopanje in stanje naših čet pa je v teh razmerah naravnost občudovati. Nikjer ni trpela njih energija, kjer je prišlo do spopadov s sovražnikom, so se naši z uspehom izkazali. Tako je bilo pri Gorlicah, na Ruskem Poljskem in pri Nadwornji, kjer so bili povsod ruski napadi uspešno zavrnjeni. V Karpatih pa, kakor že omenjeno, boji več ali manj počivajo.

Iz Satoralje Ujhelyja poroča »A Nap« dne 11. t. m.: Kljub silnim izgubam, ki so jih utrpeli Rusi zadnje dni, so nadaljevali svoje obupne napade na naše pozicije. Naša artiljerija neprestano obisipava njihove strelske järke in okope z granatami in šrapneli. Rusi imajo silne izgube. Kljub temu pa pošiljajo Rusi po jarkih neprestano nove čete v strelske järke. Ko so naši zavzeli nekatere ruske pozicije, so vojaki z grozo videli kako silno številne so bile žrtve Rusov. Splošno se vidi, da ravna so-

vražnik s svojim človeškim materijalom silno potratno. Tudi pri naših najsilnejših napadih silijo svoje vojake k protinapadom. Posledica so potem v vsaki bitki one silne izgube. Bajonetni naskoki Rusov se vedno razbijejo ob našem silnem odporu. Ta situacija je že več dni popolnoma neizpremenjena. Naši morejo prodirati le korak za korakom. Tekom bojev pri Lupkovskem sedlu so se zopet udale velike množine Rusov. Boji se vrše dan in noč. Številna premoč Rusov jim omogočuje nadomeščati utrjene čete z novimi, dočim si morejo naše čete privoščiti prav mnogo manj počitka. Kljub temu je njih vztrajnost in junaštvo nepopisno. Mnogokrat se zgodi, da čete nimajo več časa spati, kakor dve ali tri ure v strelskem jarku. Tudi snežni metez še vedno traja, kljub temu je preživljanje naših čet in zalaganje z municijo brezhibno.

Iz Črnovic.

Dunaj, 12. marca. (Kor. urad.) Iz vojnega poročevalskega stana poročajo: Med zadnjo rusko invazijo v Črnovicah se je prepečilo plenjenje zasebnih stanovanj na ta način, da je dotična stranka s posredovanjem odvetnika Nevecerela plačala za mestnega komandanta 400 do 500 K, za kar je dobila od mestnega poveljnika in župana podpisan oglas, ki ne dopušča vojakom prestopiti praga tega stanovanja brez posebnega dovoljenja mestnega poveljnika. Ta oglas je bil potem nabit na vratih stanovanj. V prestavi se glasi:

N. N. (Ime stranke). Oglas. To stanovanje je pod posebnim varstvom mestnega poveljnika. Ruski vojaki smejo obiskati to stanovanje le, če pokažejo dovoljenje, podpisano od mestnega poveljnika.

Črnovice, 14. novembra 1914. Mestni poveljnik polkovnik Dreher. Župan mesta: Bocancea. (Pečat: Mestna uprava Črnovice.)

BOJI V GALICIJI IN NA POLJSKEM.

V zahodni Galiciji med Piotrkovem in Lopuszno so naše čete pred kratkim zavzele več ruskih pozicij. To novo fronto, ki je kakor kij zagozdena v rusko fronto so naši tehnično zelo ojačili. Zdi se, da se je so-

vražnik vsaj za sedaj sprijaznil z novim položajem.

General Rennenkampf zopet na poljskem bojišču.

»Baseler Nachrichten« poročajo iz Petrograda: Kakor se razvdi iz nekega pisma, ki ga priobčuje »Birschevija Viedomosti«, je general Rennenkampf zopet dospel na poljsko bojišče.

Samomor poveljnika X. ruske armade.

»Frankfurter Zeitung« javlja iz Petrograda, da je poveljnik X. ruske armade, ki je bila pri Mazuriah uničena, general baron Sievers, kakor se sklepa iz poročil o pogrebnih slovesnostih v protestantovski cerkvi sv. Ane, izvršil samomor.

Z RUSKEGA POLJSKEGA.

»Nowa Reforma« poroča iz Piotrkova: Odkar so dospale v Piotrkov avstrijske oblasti, vlada tu izobno razpoloženje. Okrajno glavarstvo je poljsko. Avstro-ogrski častniki občujejo v družbi. Kozarec čaja stane 20 pienigov. Kino ima dobre dohodke. V kavarnah je dobiti tudi berolinske časopise. Vodja policije je dr. Krzyanowski. V Noworadomsku vlada mir. Živil je dosti. Vse šole so zopet odprte. Iz daljave kakih 40 km je slišati grmenje topov. Ob železniški progi je videti mnogo grobov padlih ruskih častnikov. Na progi od galske meje do Čenstohove so skoraj vsi kolodvori več ali manj poškodovani; 26 mostov je bilo razstreljenih, ki pa so že zopet popravljeni. V Lodzu je župan gnesenski Schoppen, v Konin župan Pietsch iz Kočina.

BITKA NA FRONTI 1000 KILOMETROV.

»Hamburger Nachrichten« prinašajo članek izpod peresa svojega vojaškega sodruidnika, ki izvaja v bistvu to - le:

Na fronto nad 1000 km se razteza sedaj silna borba na vzhodu. Bitka se vrši na fronti od Grodna preko Poljske in Karpatov. Je to torej v pravem pomenu besede največja bitka svetovne zgodovine, ne samo, kar se tiče števila čet, marveč

LISTEK.

Amerikanka.

Francoski spisal Pierre de Coulevain.

(Dolje.)

— Kako? je vzkliknila, videč ju prihajati. Mojo odsotnost izrabljate, da obiskujete mala gledališča?

— O, nikdar več ne storiva tega, zagotavljam te! je odgovorila gospa Villars in je takoj jela pripovedovati, kaj se jima je pripetilo.

— To je res prava avantura, da sem bila vsaj poleg! Rada bi bila videla Van Dyckov obraz, ko vaju je odkril v zamreženih loži.

— Izkazal nam je zelo veliko uslugo. Da ni bilo njega, zasledovali bi nas bili do izhoda, zakaj gotovo je, da so imeli Annie za demimondko ali kaj podobnega.

— Še sreča, je pripomnila Klara, da gospodu d' Anguilhon ni prišlo na misel, da dvojega občudovalca postavi na odgovor. Mogla bi se v njega zaljubiti in priti v skušnjava, da mu ponudi svojo roko in svoje premoženje. On je v resnici zaljubljen v vojvodinjo.

Annie je stala v senci in njena zadrega je ušla gospodični May.

— Zaljubljen v vojvodinjo? Kdo ti je to povedal?

— Nikdo, saj se tako dobro vidi. Devojka je ni dalje izpraševala. Izpila je pol kozarca šampanjca in ne da se je dalje brigala za naročeno večerjo, je odšla v svojo sobo pod pretvezo, da jo glava boli.

Katarina, ki ji je pomagala sleči se, jo je neprestano opazovala. Molče ji je nekaj minut česala njene lase, jo ogledovala še v zrcalu, nato ji je pa rekla naravnost v obraz:

— Miss Annie, gospod Frank je mnogo boljši kakor ta marki, ki je nočjo prišel v ložo.

Deklica je močno zardela.

— Kakšna zveza obstoji med Frankom in gospodom d' Anguilhon? je vprašala hladno in prezirljivo.

— Nikaka.

In Makaj je užaljena trdno privila kito, ki jo je splela.

Gospodična Villars se je skrbno varovala zahtevati pojasnila. Molčala je, dokler ni bila končana njena toaleta in kuhala svojo jezičo. Da se bone hitreje znebi, se ž njo ni spravila in jo je odslavila z zelo rezkim pozdravom.

Zaljubljen v vojvodinjo! In še celo tako, da more vsakdo opaziti! Kakor hitro je bila Annie sama v svoji postelji, je ponavljala te besede, ki so tako globoko odmevale v njenem srcu. Roke pod vzglavjem,

nepremičnih oči in nagubanih obrvi se je trudila spoznati resnico. Marki je bil z gospo de Blanzac brez dvoma zelo intimen. Mari je bilo na tem kaj čudnega? Ali ni bila njegova prijateljica od mladih nog? Občudoval jo je in bil ji je zelo vdan... kakor vicomte de Nozay... kakor vsi, ki so se ji približali. Ne, ničesar takega ni bilo v njegovem vedenju, da bi se smelo domnevati, da jo ljubi, celo nasmeh, kar bi bilo podobno flirtu. Vrh tega je bila vojvodinja prosta in bogata, če bi jo ljubil, bi se gotovo poročil z njo.

Klara si nekaj domišljuje, si je rekla deklica. Katarinine besede so ji znova prišle na misel in jo še bolj vznemirjale. Nekaj časa sem se je marki očitno zelo živo zanimala za vsa njena dejanja. Dolgo se je razgovarjal z njo, jo izpraševal o Ameriki, o njenem življenju v New Yorku in njenih razmerah. Večkrat ji je rekel, da obžaluje, da zopet odhaja in nujno jo je prosil, naj ostane do tedaj, da vojvodinja in Keradieujevi zapuste Pariz. Spozabila se je celo toliko, da mu je to obljubila. Sedaj ji je prigovarjal, naj sezono preživi v morskem kopališču v Normandiji in odkrito ji je izrazil svojo željo, da jo tam zopet vidi. Zvečer v gledališču se je vedel, kakor da je ona, Annie, njegova lastna sestra ali pa vojvodinja. In ves čas je njegov pogled počival

na njej. Zdelo se ji je, da ji ima mnogo povedati tako, da je Katarini prišlo na misel, da ji dvori.

Kako je prišlo do tega? Gospodična Villars je jela preiskovati svoje vedenje. Nikdar ni flirtala z markijem — ne bi si niti upala, toda čutili mu je dala, da ji je simpatičen in da ji njegova pozornost ugaja. Ni bilo prav. Bog zna, kaj si je vse mislila! Če ostane še nadalje v Parizu in gre v Trouville, bo menil, da mu hoče dati poguma. Potem ga vidi vsak dan, njuna že sedaj prevelika intimnost bi se le še poglobila in končno jo res zaprosi v zakon.

Ta misel, ki se je sedaj prvič pojavila v duši deklice, jo je globoko prevzela in instinktivno prestrašila. Če bi jo zoprosil v zakon... o, strašno bi bilo, če bi ga morala odkloniti! Odkloniti njega?... Annie je zagledala v duhu elegantno postavbo markija, njegove svitlorujave oči, potem versailleski portret in srce se ji je skrčilo.

Odpotovati mora... takoj. To bi bilo najbolj pošteno. Gospod d' Anguilhon itak pride prihodnje leto v Ameriko, kakor je obljubil. Sprejme ga v New Yorku in ga povsod predstavi. Njihovo prijateljstvo bi ne jenjalo in med njima bi bilo polno prijaznih spominov... Da, stvar je odločena... Z vojvodinjo in Keradieu-

jevimi pojde v Deauville; to je na nič ne veže, ne pusti se pa zapeljati, da vzame vilo v najem in petnajstega brezpopojno zapusti Pariz.

Pa niti po tem heroičnem sklepu se ni povrnil mir v Annino dušo, do ranega jutra ji notranji boji in neka skrita radost niso dali zaspiti.

XV.

Vojvodinja de Blanzac je posedovala v Deauville veliko normansko s cveticami poraščeno kmetsko hišo, krasno bivališče, kakor nalašč pripravljeno, da se odpočiješ, okrepčaš in čutiš zadovoljnega. Prebila je tam vsako leto mesece julij, avgust in september. Petit-Port je bil njeno najljubše prebivališče; sama si ga je bila ustvarila, bil je njena neomejena lastnina, čutila se je tu domačo, bolj kakor v palači v rue de Varenne ali na gradu Blanzac, katere je morala prej ali slej odstopiti dediču svojega soproga.

Kristijana je pohajala v Norman-dijo, da se, kakor se je izražala, umakne pred svetom. Ni pa bilo to samotarstvo pobožnjakine, ampak samotarstvo inteligentne in idealne, posvetnemu življenju udane žene. Tu se je znebila nepotrebne obleke, dvomljivih prijateljev in brezpomembnih ljudi, živela je po svoji volji v prosti naravi, največ sama. Nisi je videl niti pri dirkah, niti v casino.

tudi z ozirom na razsežnost bojišča. Najbolj omembe vredno je dejstvo, da tu ne gre za pozicijsko vojno, kakor v bitki na zahodu, ki se razteza tudi na silno dolgi fronti od morja do Švice, marveč da gre za borbo v odprti bitki, ki je dobila le vsled velikanskih dimenzij v poštev prihajajočih razmer prav poseben značaj. Trenutno prevladujejo pozicijski boji, dočim vlada v centru boje fronte precejšen mir.

Posebno dejstvo v tej orjaški borbi je, da določajo na obeh krilih po 4 reke bojno črto. Na severu so to reke Bobr, Narev, Niemen in Visla, na jugu pa od porečja Dunaja naprej reke San, Wyslota in Dniester. Bitka na fronti 1000 km je v celoti podobna v svojem poteku bitkam prejšnjih vojen, samo s tem razliko, da tvori vsak posamezni spopad bitko zase, kar se namreč tiče števila bojevnikov. Odločilna vrednost posameznih bojev je pa istega pomena za celotno bitko, kakor prej, samo zopet s tem razliko, da imajo tu dnevi in tedni isto veljavo, kakor prej posamezne ure.

Ce vzamemo sedaj za celotno bitko kot nekaj enotnega, kot delo, narekovano od enega duha, potem se izkaže, da je bila ruska bojna fronta na obeh krilih močno vtisnjena. Ruko levo krilo na jugu je bilo polagoma potisnjeno preko Kolomeje v Stanislavov, dočim je bilo rusko krilo na severu, ki je operiralo prej v vzhodni Prusiji, pogrnjeno nazaj do Grodna in stisnjeno. Tudi tu se je krilo skrčilo za več kakor 100 km. V zadnjem času so Rusi na te točke virgli nove silne moči. Ne gre pa, kakor poročajo angleški časopisi, za X. rusko armado, ker je ta v resnici popolnoma uničena, marveč so to, kar potrjuje tudi zadnje poročilo generalnega štaba, popolnoma nove čete, ki so prišle gotovo iz zaledja pri Varšavi. Če smo se tudi tem novim ruskim četam pri Przasnyszu izognili, stoji vendar tudi tu bitka tako ugodno, kakor le mogoče, ker so dosedanj dogodki vojne z vso gotovostjo dokazali, da ruska premoč ne more dobiti odločilnega vpliva na potek bitke.

Hindenburg se je izjavil napram nekemu poročevalcu: »Kdor se bojuje z Rusijo, se bojuje s premočjo, to vemo.« Kmalu pa je odločno dodal: — In Ludendorff mu je pritrdil: »Zmogli bomo to!« Tako v Karpatih, kakor v vzhodni Prusiji in na Poljskem je imela Rusija vedno premoč. Tudi pri Ivangorodu je bila naša vojska pripravljena, ogniti se premočnim ruskim četam. Par dni pozneje pa je prišla velika zmaga na Poljskem, ki je uničila rusko ofenzivo. Videli smo, da nenadno se pojavljajoče premočne sovražne čete le za malo časa izpremenijo načrt, da pa potem boljše vodstvo in boljši vojak zmagujeta. Bitka na fronti 1000 km stoji v znamenju te nemške strategije. Izid bitke bo prišel sam.

Teritorijalno povečanje Rusije.

London, 11. marca. (Kor. urad.) Pri otvoritvi londonskega Ruskega društva je izjavil lord Primrose da ima Rusija pravico do teritorijalnega povečanja. Ni namreč pričakovati, da bi se držala s tako velikanskim bogastvom zadovoljila s sedanjimi transportnimi možnostmi.

Nemščina v Rusiji.

Iz Rige poročajo listi, da je bil tam neki pl. Rennenkampf, sorodnik znanega generala, obsojen na 300 rubljev globe, ker je na cesti govoril

pač pa si jo na vse zgodaj srečal na morskem obrežju ali med polji s šopki cvetic v naročju ali spremljano od psov na njenem angleškem vozu. Vse štiri prijatelje Petit-Porta namenjene sobe so bile neprestano zasedene. Vsled navzočnosti svojega strica, grofa de Creil, je mogla k sebi povabiti kogar je hotela, povabila pa je le tiste znanke, ki so ji bili docela simpatični in katerih prijateljstvo je poznala: princeza de Nolles, Guya de Nozay, doktorja Moreau, Grof Louis de Challans, dedič njenega soproga je redno preživljal svoj dopust v Deauvillu. Kristijana se je vedla proti njemu kakor proti mlajšemu bratu, ljubila je njegovo mladost in veselje značaj. Smatrala je za svojo dolžnost, da ga nadzoruje in pripravlja, da ob svojem času častno nastopi odkazano mu mesto.

S tem, da je vojvodinja povabila Amerikance za sezono v Deauville, je žrtvovala svojo »samoto« in, če bi se smelo o žrtvi govoriti, bila bi vselej veličastna. Ali, ker je vojvodinja vedela, da mora Annie še nekaj časa zadržati, se ni prav nič pomišljala. Pod pretvezo, da mora v vili izvršiti različne poprave, je povabila Keradieuve in deklice, naj jo spremljajo v Normandijo in tako se je potovanje dogovorilo.

(Dolga priredba.)

nemško. V zadnjem času je dobilo 27.000 Nemcev v Rusiji povelje, da kakor hitro mogoče zapuste Rusijo. Več se jih je že odpeljalo preko Rumunije.

BREZUSPEŠNO OBSTRELJEVANJE WESTENDE. — ODBIT ANGLEŠKI NAPAD PRI NEUVE CHAPELLE.

Berolin, 12. marca. (Kor. urad.) Wolffov biro javlja: Veliki glavni stan, dne 12. marca.

Zapadno bojišče. Dve sovražni oklopnici, ki jih je spremljalo več torpedov, ste včeraj izstrelili nad 70 strelav na kopališče Westende, ne da bi povzročili kakršnekoli škodo.

Ko so naše baterije jele dejstvovati, se je sovražno ladje oddaljilo.

Angleži, ki so se ugnedili v Neuve Chapelle, so udarili danes ponovi večkrat v vzhodni smeri. Bili so odbiti. Tudi severno od Neuve Chapelle smo včeraj zavrnili slabše angleške napade.

V Champagni vlada v splošnem mir.

V Vogezih je bila bojna aktivnost vsled silnega snežnega meteža le neznatna.

Vrhovno armadno vodstvo.

Francosko uradno poročilo.

Dne 10. marca ob pol 12. ponoči izdano francosko uradno poročilo poroča: Pri Steenstraetu v Belgiji smo odbili sovražni napad. Severno od Arrasa in Notre Dame de Lorette se je razvil ljut boj, ki je trajal cel dan, a ni izpremenil v naših in sovražnih pozicijah ničesar. V Champagni se je pričelo več bojev. Pri Sonainu in Perthesu so se vršili hudji boji. Pri Mesnilu smo v ponedeljek zopet zavzeli neko v nedeljo izgubljeno pozicijo. Sovražnik se je v tamošnji okolici močno utrdil in ima tam mnogo topov. Boji se nadaljujejo.

Francija je še le zdaj gotova z oboroževanjem.

Pariški poročevalci lista »Nieuwe Rotterdamsche Courant« je govoril z nekim francoskim generalnoštabnim polkovnikom, ki mu je izjavil: »Mi smo zdaj še le pravzaprav popolnoma gotovi, kakor so bili Nemci že od pričetka. Morda mislite, da je to paradokson, ker smo tudi naše stotisoče vojakov izgubili, toda mi imamo zdaj težke artilerije in strojnih pušk, kakor bi jih začetkom vojne lahko imeli, dočim so bili Nemci v tem oziru popolnoma pripravljeni. Mi smo se zdaj naučili vojskovanja in predvsem kritja in previdnosti. Torej moremo zaupati!

Moč belgijske armade.

Belgijski glavni stan poroča sledeče o moči belgijske armade: Začetkom vojne je štela armada sedem divizij, razen ene divizije kavalrije. Sedaj obstoji tudi iz šestih divizij. Število kavalerijskih divizij je bilo zvišano na dve. Vse divizije imajo polno moč in opremo. Pred kratkim je vstopilo več tisoč rekrutov, obenem se je obnovil vojni material, dobile nove strojne puške, artilerija pa ojačala z večimi težkimi topovi. Razporeženje v armadi je izborno. Več tisoč rekrutov se prostovoljno vežba.

To poročilo glavnega stana naj bo nekaj odgovor na nemške poskuse, reducirati vso belgijsko armado na en armadni kor. Poročilo konča s sledečimi besedami: Če si nemški generalni štab domišljuje, da ima opraviti le s 40.000 Belgijci, tedaj je to za nas tem boljše. Belgijska armada bo v kratkem Nemce opustila te zmote, in sicer na način, da nemški glavni stan ne bo imel nobenega povoda, banati se s svojimi komuničkami.

Prihod pomožnih čet v Anglijo.

London, 12. marca. (Kor. urad.) »Central News« poroča, da so že prispele na Angleško pomožne čete iz Avstralije in Kanade in sicer prvi avstralski in drugi kanadski kontingent.

Angleški transporti preko Bordeauxa.

Dunajska »Die Zeit« javlja iz Berolina z dne 12. marca: Po poročilih lista »Daily Citizen« so Angleži z 18. februarjem ustavili vse transporte čet v Francijo, Angleška admiraliteta ima namen svoje čete poslati najprej na Irsko in jih od tod transportirati v Francijo preko Bordeauxa.

Odpust očetov iz francoske fronte.

Pariz, 11. marca. (Kor. urad.) Vojni minister Millerand je izdal po-

vele, da je poslati očetve četi ali več otrok iz fronte nazaj.

Angleški letalci.

Pariz, 11. marca. (Kor. urad.) Angleški vojaški letalec Sheshied, ki se je včeraj dvignil nad Ypres, je padel z višine 250 metrov.

Rotterdam, 11. marca. (Kor. ur.) »Rotterdam Courant« poroča iz Oostburga: Neko angleško letalo je bilo včeraj v bližini Biervlieta prisiljeno se spustiti na tla. Zjutraj se je bilo dvignilo v Ypresa, a se je v megli izgubilo in se moralo spustiti na tla. Na letalu se nahajajoča častnika so internirali.

Svarilo Belgijcem.

Bruselj, 12. marca. (Kor. urad.) Wolffov urad. Generalni guverner je izdal sledeči ukaz: V zadnjem času so morala nemška vojaška sodišča obsoditi veliko število Belgijcev zaradi poskušnega izdajstva dežele z zaporom, ker so pomagali rojakom, podvrženim vojaški službi, pri poskusu, dospeti k sovražni armadi. Jaz svarim zaradi teške kazni, s katero se to kaznuje, pred takim zločinom proti nemškim četam.

Zakaj je Francija odprstila Gibraltar?

Pariz, 12. marca. (Kor. urad.) »Agence Havas« poroča: Ker je italijanska vlada vpoklicala gotove starostne letnike rezervistov, je sklenil vojni minister, dati onim italijanskim prostovoljcem 4. tujeskega polka, ki za to prošjo, prostost odločitve. Polk so odpustili v depot v Avignon, da se operacije odpusta olajšajo. Četrty polk se je dejansko udeležil bojev v Argonih ter se je sijajno izkazal. Zgodovinski tujeske legije je priporil nov lovov.

NEMŠKO BRODOVJE V SEVERNEM MORJU.

Iz Rotterdama poročajo preko Haaga po »Courant«: Ribiči, ki so se 11. t. m. vrnili v Ymuiden poročajo, da so v Severnem morju srečali kakih 20 nemških vojnih ladij in podmorskih čolnov, ki so se peljali s polno paro proti jugu.

Kandidati za nagrade se množe.

Rotterdam, 11. marca. (Kor. ur.) Kakor poroča »Rotterdam Courant« iz Londona, je list »Syren and Shipping« odklonil več prošelj angleških kapitanov za izplačanje obljubljenih nagrad za potopitve nemških podmorskih čolnov.

Izgube angleških trgovskih ladij.

Rotterdam, 11. marca. (Kor. ur.) Po poročilu »Rotterdam Courant« iz Londona, je podtajnik Hamara v poslanski zbornici izjavil, da admiraliteta ne prikriva izgube trgovskih ladij.

Hospitalna ladja v nevarnosti.

Nemško poslanstvo v Haagu razglasa: Angleška hospitalna ladja »Asturias« je bila v veliko obžalovanje nemške vlade 1. februarja ob 5. uri 45 minut od nekega nemškega podmorskega čolna napadena in torpedirana. »Asturias« je razobesila za parnik predpisane luči, v mraku ni bilo videti znakov hospitalne ladje, ter so menili Nemci, da je to kak parnik z vojaškim transportom. K sreči torpedo ni zadel svojega cilja. Kakor hitro so spoznali, da gre za hospitalno ladjo, ga seveda niso več napadali.

Postopanje z vjetniki nemških podmorskih čolnov.

Stockholm, 11. marca. (Kor. ur.) Stockholmski list liberalne stranke »Dagens Hyheter« obsoja odločno izjavo angleške admiralitete, ki hoče posebno kruto kaznovati vjeto moštvo nemških podmorskih čolnov. List označuje to kot kruto novotarijo v zgodovini vojskovanja, če hočejo kaznovati moštvo za postopanje nemške vlade, ker bi s tem ne dosegli merodajnih nemških faktorjev. Zavezniki naj ne pozabijo, da se nahaja v nemškem vjetništvu nič manj kakor okrog 800.000 njihovih vojakov, medtem, o zavezniki nimajo več ko kakih 100.000 nemških vjetnikov v svojih rokah. Če bi hotel kdo postopanje vlad kaznovati na vjetnikih, bo to najlažje storila Nemčija.

Nemška pomožna križarka »Prinz Eitel Friedrich«.

London, 12. marca. (Kor. urad.) Reuterjev urad poroča iz New Yorka, da je priplula nemška križarka »Prinz Eitel Friedrich« v Newportnews, da popravi dobljene poškodbe. Imela je na krovu kakih 350 oseb, ki jih je prevzela s potopljenih ladij.

namreč s treh angleških, treh francoskih, ene ruske in ene ameriške ladje. Poslednjo je potopila, ker so označili pšenico, ki jo je vozila, kot konterbando. Ameriška ladja, ki se je imenovala »William Frye«, je vozila pšenico iz Seattle v Anglijo. — Uradni krogi v Washingtonu bodo zadevo presodili, kadar dobe uradno poročilo. Največja od križark »Prinz Eitel Friedrich« potopljena ladja je francoski parnik »Florida«, ki je imel na krovu 78 moži in 76 pasažirjev. Ostale ladje so v primeri s to majhne. Na neko vprašanje je predsednik Wilson rekel, da se mora ta slučaj kar najtemeljiteje preiskati. Vse vjetnike »Prinz Eitel Friedricha« so izpustili, izvzemši štiri osebe, ki niso hotele podpisati reverza, s katerim naj bi se zavezale, da ne bodo več prijele za orožje proti Nemčiji. Poveljnik »Prinz Eitel Friedricha« je izjavil, da bo potreboval za popravilo strojev in kotla tri tedne. Oblasti v Norfolk naproti Newportnewsu so dobile naročilo, naj konstatirajo, kako velike so potrebne reperaturi. Od tega poročila bo odvisno, kako dolgo bo smela pomožna križarka ostati v pristanišču.

AMERIŠKA NOTA ANGLIJI IN FRANCIJI.

»Daily News« poroča iz Washingtona: Poluradno se poroča: Bryan je poslal Angleški in Franciji dve noti, v katerih protestira proti blokadi. Noti sta stavljeni v prijaznem tonu, vendar pa poudarjata, da ima Amerika pravico trgovati z vsemi deželami. Le pri konterbandi je dovoljena omejitev. Dokler se ne izvede pravilna blokada, toliko časa bo Amerika nadaljevala svojo prekomorsko trgovino. Kakor poroča »Daily News« se Amerika boji, da bi Anglija vsak nemški eksport proglasila za konterbando. Amerika ne bo pod nobenim pogojem pristopila, da bi se ves nemški eksport proglasil za konterbando.

Holandska proti zlorabi zastav.

»Lokalanzeiger« poroča iz Essna: Holandska vlada je, kakor poroča »Rheinisch-westphälische Ztg.«, sporočila angleški in francoski vladi, da prepoveduje plovbo v holandskih teritorialnih vodah, 3 morske milje od obali in pristajanje v holandskih pristaniščih vsem ladjam, ki bi neupravičene imele razobešeno holandsko zastavo ali sicer nosile kak holandski narodni znak, kakor da bi bile popleskane v holandskih barvah. Kapitana, ki bi se po tem ne ravnali, čaka ječa enega leta.

IZ NEMŠKEGA DRŽAVNEGA ZBORA.

Proračunska komisija državnega zbora se je včeraj začela posvetovati o proračunu zunanega ministva. Najprej so govorili o političnem položaju. Državni tajnik plam. Jagow je očrtal odnose napram nevturalnim državam ter govoril o položaju civilnih vjetnikov v sovražnih deželah. V mnogih slučajih sovražne vlade niso storile svoje dolžnosti glede ravnanja z vojnimi vjetniki. Z interniranimi civilnimi osebami so čestokrat slabše postopali nego z vojnimi vjetniki. Posebno slab je njihov položaj v Rusiji. Da se olajša njihov položaj, se je dal amerškemu poslanstvu v Petrogradu, kakor tudi drugim amerškim zastopstvom v sovražnih deželah neomejen kredit na razpolaganje. Z ogorčenjem se je govorilo v usmrtitvi obeh Nemcev v Casablanci. Glede vprašanja, kako se bo to poplačalo, si pridržila državna vlada svoje sklepe, dokler ne dobi razsodbe. Glede postopanja z vjetimi moštvi podmorskih čolnov se je takoj vprašala angleška vlada. Pri tem ni treba dvomiti, da se bodo vporabile najostreje protinaredbe, če se ta vest potrdi. Natančno se je bavila komisija z brutalnim vojskovanjem Anglije, ki nasprotuje mednarodnemu pravu. Splošno so priznavali, da so potrebne protinaredbe, ki so se podvzele.

RAZPOR V TRIPELENTENTI.

»Kölnische Zeitung« piše: Dne 27. februarja se je v razmerju med državami tripelelente izvršil pomemben preobrat. V javni seji parlamenta je angleški ministrijski predsednik Asquith dal zaveznikom Anglije besedo iz meseca septembra nazaj. Glasom te pogodbe so se zavezale te države, da bodo le skupno z Anglijo sklepale mir. Nič drugega ni mogoče s strani Rusije in Francije tolažiti zagotovila mornariškega ministra Churchilla napram uredniku »Timesa«, ki jo je sedaj Asquith poudaril, kakor da se bo Anglija bojevala do bridkega konca.

Začetkom septembra je bila Francija pripravljena, po svojih prvih porazih, skleniti poseben mir.

Francija je smatrala, da je svojo zavezniško dolžnost lojalno in z največimi žrtvami izpolnila, ter je videla, da niti Anglija, niti Rusija nista mogli izpolniti svoje naloge, ki jim jo je narekoval skupni vojni načrt. Vsled tega je smatrala Francoska tripelelente za razbito. Tedaj pa je zagrozil lord Kitchener z obstreljevanjem vseh francoskih pristanišč in je skupaj z Rusijo prisilil, ki je upala takrat doseči napram Avstro-Ogrski velike uspehe, da je Francoska sklenila pogodbo v Londonu, glasom katere se smeje le vse države skupno pogajati o miru. V nadaljnjem poteku pa se je izkazalo, da se je Anglija s tem vjela v lastni pasti. Oba zaveznika, in tudi drugi udeležniki na vojni, ki so bili naknadno sprejeti v pogodbo, so morali kaj kmalu spoznati, da naj bi bili v vsej tej vojni vpreženi samo za angleške načrte in da namerava Anglija uničiti na en mah vse gospodarske tekmovalce, pa naj so to prijatelji ali sovražniki.

To je privedlo do zblizanja med zavezniki in do skupnega tihega odpora napram Angliji. Dočim je bila pogodba v Londonu sklenjena prvotno proti separatnim francoskim načrtom, se je dala sedaj uporabiti v to, da se je morala Anglija vkloniti skupni volji kontinentalnih držav. Proti temu se je Anglija ob pravem času uprla. Zato je mornariški minister Churchill izjavil v intervju za »Matin«, da se bo Anglija bojevala do konca tudi tedaj, če bi Francija in Rusija sklenili mir. Zdi se mu pa to nemogoče. Z drugimi besedami se to pravi, da londonska pogodba veže le Francosko in Rusijo na voljo Anglije, nikakor pa ne Anglije, da bi imela obzir na življenjske interese zaveznikov.

TROJNI SPORAZUM NOČE MIROVNE KONFERENCE.

Znani francoski parlamentarec Benoist je izjavil napram nekemu žurnalistu da trojni sporazum svoječasno ne bo hotel mirovne konference. Direktna pogajanja med vojskujočimi se strankami bodo popolnoma zadoščala. Mirovna konferenca se more majhnim državam kakor balkanskim državam naložiti, nihče pa ne more velevali k temu siliti.

NAPAD NA DARDANELE.

Francoska in angleška uradna poročila.

Pariz, 11. marca. Mornariško ministrstvo razglasa 10. t. m.: Dne 8. t. m. zjutraj je pričel nadreadnought »Queen Elizabeth« s štirimi križarkami obstreljevati Dardanele ter je bombardiral s svojimi 381 mm topovi utrdbe Rumeli, Medžidije in Tabia I. Vsled slabega vremena pa je moral svoje operacije ustaviti.

London, 11. marca. Admiraliteta razglasa:

Turške utrdbe razpolagajo z naslednjo artilerijo:

Utrdba U (Hamidije I.) na azijskem bregu ima dva 355 mm topa ter 7 240 mm topov; utrdba V (Hamidije III.) 2/355 mm, 1/240 mm, 1/210 mm ter 4/150 mm topove.

»Queen Elizabeth« je streljala iz daljave 21.000 yardov. Zadelo so jo trije sovražni projektili, ki pa niso povzročili nikake škode.

Izpred dardanelskega vhoda so streljale angleške »Vengeance«, »Albion«, »Majestic«, »Princ Georg« ter francoska »Suffren«. Ta je obstreljevala baterijo F utrdbe Songhadere na evropskem bregu ter baterijo E utrdbe Dardanus na azijskem bregu. Turki so nas ljuto obstreljevali ne da bi nam povzročili kako škodo.

Dne 7. marca so obstreljevali »Gaulois«, »Charlemagne«, »Bouvet« in »Suffren« ter »Agamemnon« in »Lord Nelson« utrdbe »U« in »J« ter jih prisilile k molku. »Gaulois«, »Agamemnon« in »Lord Nelson« so bili zadeti; več moči je ranjenih. Zadata je bila tudi križarka »Dublin«, ki je obstreljevala Bulair. — Neki naš hidroplan je padel v morje. Pilota smo težko ranjenega rešili.

Obstreljevanje utrdbe Elias.

Zeneva, 12. marca. Francoske ladje so včeraj obstreljevale utrdbo »Fort Elias«, toda brez uspeha.

Napad ne napreduje.

Berlin, 11. marca. Listi poročajo: Napad zavezniškega brodoma na Dardanele je že osem dni popolnoma stacionaren. Vojne ladje niso prišle v tem času prav nič naprej.

Zavezniki izkrcavajo čete na otoku Lemnos.

Transporti zavezniških čet, namenjenih za dardanelsko akcijo, gredo do grškega otoka Lemnos, kjer se čete izkrcavajo. Po nekem poročilu iz Aten namera »A Grška proti temu

eklatantnemu kršenju svoje nevtralnosti formalno protestirati.

Turški vjetniki v Rusiji.

Iz Rima poroča »Frankfurter Zeitung«: Rusija naznanja število turških vjetnikov sedaj s 337 častniki in 17.675 možmi, čeprav je preje govorila o večjih številkah.

kratični kongres se sestane 24. marca, da se posvetuje o sredstvih, s katerimi bi bilo končati sedanjo krizo in podpreti kabinet Castro z novimi volitvami. Če se bo glede tega dosegel sporazum, se bo pričela živahna propaganda. V nasprotnem slučaju naj se ne vrše volitve in naj se sedanji kabinet smatra, kot zakonodajna korporacija, ki naj se sestaja kjer in kakor more. Zgodi se torej lahko, da bo imela dežela dva si nasprotujoča parlamenta. Demokratična parlamentarna skupina je izdala na vse poslance in senatorje, ki so se bili pridružili protestu proti Castrovi vladi, tale navodila: 1. Vlade odredbe, ki izpreminjajo obstoječe zakone in se nanašajo na zakonodajo, so ničeve. 2. Vse portugalske državljane je pregovoriti, da se ne ravna po teh odredbah. 3. Nobenega diktatorskega dejanja vlade ni priznati.

Angleži so izkrcali vojaštvo?

Curia, 12. marca. Iz Pariza javljajo: Dve angleški križarki ste prispeli iz Gibraltara ter se zasedli v izlivu reke Tajo. Izkrcali ste tudi vojaštvo. — Razburjenje na Portugalskem narašča. Iz severne Portugalske, kjer se je etabrirala posebna vlada, je prispelo mnogo beguncev, ki iščejo zavetja v angleškem poslatništvu.

Amerika in Nemčija.

Haag, 12. marca. (Kor. urad.) »Nieuw Courant« piše: Pred kratkim se je sporočilo, da naj v naslednjih 11 dneh nobena amer. ladja ne plove v angleška pristanišča. V zvezi s tem izveemo iz zelo zanesljivega ameriškega vira, da se je pred kratkim razpoloženje v Ameriki popolnoma izpremenilo. Ena izmed prvih posledic izpremenjenega razpoloženja je, da so sklenili, v nasprotju s prvim ukazom poslati ameriško bombazevino na nemške naslove. Kakih dvanajst ladij mora biti na poti. Obenem nas opozarjajo na to, da angleški listi v zadnjih dneh niso prinesli niti enega poročila iz ameriških listov.

Iz zgodovine Dardanel.

Sedanjo ožino, ki spojuje Egejsko morje s Črnim, so nazivali v starem veku Hellespont. V času, ko so Grki ustanavljali svoje kolonije ob Črnem morju, ki se je tedaj imenovalo Pontus Euxinos, sta nastali v sedanjih Dardanelah dve trdni koloniji, Abydos (pri današnji Nagari) in Lampsakos (dalje na vzhodu). Strategični pomen je dobil Hellespont še le za časa tretje perzijske ekspedicijske l. 481. pred Kr., ko je dal perzijski kralj Kserkses na najožjem kraju ožine zgraditi iz 700 ladij most, čez katerega je šla njegova armada iz Azije na evropski breg. Grkom se je posrečilo premagati perzijsko armado in njeni ostanki so se zopet vračali čez Hellespont v Azijo. Toda predno so se vrnili z Grškega, je vihar porušil Kserksesov most, tako da je armada le z največjo težavo prišla na drugi breg.

Priča prve pomorske bitke je bil Hellespont za peloponeške vojne. Meseca avgusta l. 405 se je vršila pri Aigospotamih nasproti Lampsaka pomorska bitka, v kateri je špartansko brodovje pod poveljstvom Lysandrovim uničilo atensko brodovje in s tem odločilo o rezultatu te vojne. Tudi Aleksander Makedonski je moral prepeljati svojo armado čez Hellespont, ko je podvzel vojno zmagovito ekspedicijsko v Azijo (leta 334. pr. Kr.), da bi uničil moč perzijskih satrapov. Isto pot je šel Cornelius Scipio Africanus l. 190 pr. Kr., ko je šel proti sirskega kralja Antiohu III., ki ga je premagal pri Magnesiji. Za časa prve vojne proti Mithridatu l. 84. pr. Kr. je šel čez Hellespont po bitkah pri Cheironeji in Orchomenu rimski poveljnik Sulla, na kar je v Dardanu sklenil s pontskim kraljem mir.

Od tega časa Hellespont ni bil vojno pozorišče do turških dob. Ko so osmanski Turki osvojili že vso Malo Azijo ter se pripravljali prekorčiti ožino, da bi dalje širili svojo gospodstvo na Balkanu, je pripravil tedanji papež Janez XXII. Benetke, Neapolj in Rhodos do tega, da so poslali svoje brodovje v ožino ter onemogočili prehod Turkov v Evropo. Krščanskemu brodovju se je v resnici posrečilo priti skozi Dardanele ter premagati turško brodovje pri Marmoru, toda svojega cilja ni doseglo. Turki so l. 1357 prekorčali Dardanele in deset let na to si je Murad I. ustanovil že novo rezidenco v Odrinu. Od tam je širil svojo moč dalje proti severu in že l. 1389. po bitki na Kosovem polju je bila za več stoletij pokopana samostojnost srbske države.

Končno je prišel v turške roke tudi Carigrad in sultan Mohamed II.

je že l. 1462. začel utrjevati Dardanele, zgradil na najožjem mestu dve obrambni utrdbi, Kilid Bahr na evropskem in Sultanije-Kalessi na azijskem bregu. Dve stoletji pozneje, l. 1658, je zgradil sultan Mohamed IV. obrambne utrdbe pri vzhodu v Dardanele, sedanji Sedil-Bahr na evropskem in Kum-Kale na azijskem bregu. Te sultanske zgradbe so se ohranile do danes, toda okoli njih so nastale v najnovejšem času moderne utrdbe, ki se nahajajo na obeh bregih od Egejskega do Marmorskega morja.

Utrdbe in baterije na dardaneljskih bregih so v resnici do danes vršile svojo dolžnost ter onemogočile razen v enem slučaju prihod sovražnih ladij iz Egejskega morja do Carigrada. Benetani so zastoj poskušali vdreti skozi Dardanele in samo enkrat, l. 1656, se jim je posrečilo poraziti turško brodovje pred Dardanelami ter očistiti Sredozemsko morje turških ladij.

Meseca junija 1770. se je posrečilo ruskemu brodovju pod poveljstvom admirala Elphinstona prodreti do prvega dela ožine, ker je zunanjim utrdbam pošla municija, toda do Carigrada ni prišlo. Še le l. 1807., dne 19. februarja je izsilil angleški admiral Duckworth prehod skozi nanovo utrjene Dardanele in naslednjega dne se je prikazalo njegovo brodovje, obstoječe iz osmih linijskih ladij in štirih fregat, pred Carigradom, da prisili sultana pretrgati zvezo z Napoleonom ter stopiti na stran Anglije. Sultan Selim III. se je mirno pogajal. Med tem pa, ko je admiral Duckworth čakal, da se podpiše pogodba, je dal nanovo utrditi porušene Dardaneljske utrdbe ter jih zasedel s francosko artilerijo. Ko je admiral izvedel o tem, je nanaglo odpeljal izpred Carigrada ter se z največjim naporom vrnil v Egejsko morje.

Od tega časa se nobeno tuje brodovje ni drznilo vpasti v Dardanele ter priti do Carigrada. Sicer so plule tuje vojne ladje skozi Dardanele, toda vedno z dovoljenjem turške vlade. Tako se je l. 1833. zadržalo rusko brodovje v Dardanelah, toda francoskemu in angleškemu brodovju ni bil dostop dovoljen. Za časa krimske vojne l. 1854. so plule angleške in francoske ladje skozi Dardanele, ko so vozile k Sevastopolu zavezniško armado proti Rusiji ter dovedle tja 550.000 mož. Za časa rusko-turške vojne l. 1877—78 je bilo v interesu Turčije, da je angleško brodovje, ko je ruska armada stala že pred durmi Carigrada, vdrlo skozi Dardanele pred Carigrad ter obvarovalo glavno turško mesto padca. Za časa tripolitanske vojne l. 1912. je prodrlo par italijanskih torpedovk do srednjega dela ožine, toda pri utrdbi Kilid-Bahr so se zopet umaknile pred turškim ognjem. Prvi veliki poskus vdreti nasiloma skozi Dardanele se vrši zdaj. Vprašanje je le, kakšen bo rezultat.

Vojna na Adriji.

Karel Marilaun je priobčil v »Münchener Neueste Nachrichten« te-le mične črtice z Adrije:

I.

Trst! — Kje je vojna? Prijetno se razteza veliko mesto v solncu in vedno je še nepisan zakon za Tržičane, da se vozijo ob nedeljah popoldne v prenapolnjenih tramvajih na Opčino. Tudi jaz se vozim z njimi, z mladeniči, zaposlenimi v uradih, ki nosijo po modi zavahane hlače in k ameriškim čevljem krasne vijoličaste nogavice. Semtertja zazremo vojaka z obvezano roko ali rdečeličnega strelca prostovoljca s trakom Rdečega križa na rokavu. Gori pri obeliskih izstopa žgoleča množica, svetle obleke blešče skozi borovi les, osrečujoče leskeče neizrečna modrina daleč proti jugu se raztezajočega morja gori na višino, ki jo obsejajo žarki večernega solca. Oblaki kakor vrtnična peresca plavajo lahko preko obzorja, kakor labud se ziblje bel in vitek stolp miramarski nad vodami, gospoda pa pije v zadimljeni gostilniški sobi kavo. Potico zraven — kot vojno pecivo.

Vojna? Nekdo je pokazal nemo na dimnasti, globoko zarezani tržaški zaliv. Tam so velike ladjedelnice — Stabilimento tecnico, tam smo videli pred dvema letoma, pred tremi, štirimi, kako so spuščali v morje ogromne kolose naših dreadnoughtov.

Vsak dan, vsako noč puha tam iz stoterih dimnikov, tudi po nedeljah se vali rumen, težak dim k sinjemu morju.

II.

Idila v vojni — sedaj se še vedno zoveš Dalmacija. Plujemo na jug proti Šibeniku, seveda ne na udobnem velikem parniku, ti mirujejo dobro zadržani v pristani.

Toda tudi s tovarne ladje, prenapolnjene z vojnim blagom, zre človek nič manj očaran tjakaj k najlepšemu in najtanjstvenjšemu vseh avstrijskih zemeljskih koticov.

Nočni vihar se je polegel. Rezek veter vije morje, ustvarjajoč na njem belkaste penaste krone. Jata srebrno bleščečih galebov se podi po jutranjem ozračju, kričeč s steklenozvonnim, jeznim glasom.

Kje so rdečelični otroci s svilenimi kodrkami, ki so tekali žgoleč po krovu parnikov »Gautsch« in »Wien«, ter krmili vas, galebi, s svojimi zajutrkovalnimi žemljčkami!

Ogoreli Dalmatinci natovarjajo sode bencina in olja, hrvaški novinci s šopki na klobukih vriskajo in odmev njihovih pesmi se razlega do osamelega vinogradnika, ki veže med skalami vinsko trto svojega vrtniča. Zadaj se dviga gora, prehajajoča v gole stene, na katerih bi zaman poskušali svojo jezo celo 30centimetrski sovražni topovi.

Obdani od kraških sipin se odpirajo nebeškomodri zalivi, v morskem vetru pa šume in šušljajo vrhovi črnih cipres. Rdeče vasi se semtertja pojavijo izza skal. Zvoniki migajo semkaj k saje bluvajočemu parniku kakor prsti molčečih rok in preko borovskega ruševja na kraškem grebenu se dvigajo bleščeč, kakor od znotraj se žareč snežnobeli oblaki gradovi.

In belo, kakor z neba padel sen, se žari mesto v dalmatinskem solncu.

To je Šibenik s svojim domskim trgom, na katerem grozeče odmevajo koraki. Dunajski natakak pred krčmo, ki ne zre nobenih tujih potnikov, marveč samo semtertja kako razgrajajočo razposajeno četo sivo oblečenih vojakov. Nič se ni izpremenilo v tem neizrečno osamelem gnezdecu, stara zarjavela ura v zvoniku bije brez dogodkov potekajoče ure, sivolas starka prodaja jabolka, še starejši župnik razkazuje zaklade svoje zakristije in z oleandra pada uvel list mimohiteči dalmatinski mladenki v bronasto barvno ozko ročico.

Zvečer pojo v mestecu ubrano zvonovi svojo prastaro pesem, pomorščaki pa hite doli v pristan. Kakor po taktu režejo njih vesla vodo; spó k sivemu jeklenemu orjaku, ki se ziblje zunaj v mraku in temi, in pojo s svežimi glasovi veselo svojo pesem. Vrskanje in zvonjenje zvonov, kie se to bolje ujema kakor v Avstriji?

Dnevne vesti.

— Odlikovani Slovenci. Zlati zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje sta dobila poštni nadofic. R. Šusteršič in nadlovec 20. bataljona Josip Cerkenjen. Srebrno hrabrostno svetinjo l. razreda sta dobila narednik Franc Saurič in črnovojniška korporala Josip Nedok ter Lorenc Divjak 26. črnovojniškega polka. Srebrno hrabrostno svetinjo 2. razreda so dobili: četovodja Ivan Hrančnik, podlovec Franc Sušič, vodja patrolje Jakob Černič, lovci Josip Markovič, Ivan Nemec in Fran Petek, vsi od lovskega bataljona št. 8.; ognjičar Mihael Verdnic, korporal Josip Škerk, kanonirji Ivan Kolar, Franc Kralj in Franc Krašna, vsi od poljskega topničarskega polka št. 8.; ognjičar Franc Vilčnik ter kanonirja Franc Doboj in Franc Gaber havbičnega polka št. 8.; praporščak v rezervi dr. A. Šoklič, četovodja Franc Primež, kanonirja Karel Grubič in Adam Horvat poljskega topničarskega polka št. 13. — Signum laudis so dobili nadporočnik Rudolf Janžekovič ulanskega polka št. 6., provijantni oficir nadporočnik Jakob Lušin pešpolka št. 59. in poročnik Gustav Stueck.

— Pogreša se vojak Tomo Burgstaler, k. kr. dom. pešpolk 27., 10. stotnija, vojna pošta 48. Zadnje pismo je odposlal 5. oktobra, odtodaj ni nobenega glasu več. Vljudno se prosi, kdor bi vedel kaj bolj natančnega o njem, naj sporoči njegovi materi Ani Burgstaler, Ljubljana, Trnovski pristan 24.

— Iz ruskega vjetništva se je oglašil Josip Stečnik, posestnik, trgovec in gostilničarja sin v Apačah, pošta Galicija, Koroško. Zajet je bil z drugimi dne 26. avgusta 1914. Prvo, sredi novembra pisano pismo, je dospelo sem šele 20. februarja, a za istim jih je dospelo še pet. Nahaja se v mestu Ashabad, v kaspiskih guberniji. Piše, da mu je sostanovalec v izbi ter prijatelj Viktor Perne iz Ljubljane, kar naznanjamo za slučaj, da bi svojci zadnjega še ne imeli informacij. Jos. Stečnika, sina-edince, so smatrali starši že za mrtvega, ker so bila vsa poizvedovanja zaman. Veselje je bilo zato veliko. Godi se vjetemu dobro. — V ruskem vjetništvu se nahajajo: Miha Hafner po domače Kompoljev na Zgor. Selu, p. Šmarjeta v Rožni, Koroško;

Fr. Vasner, po domače Čapov v Homelišah, pošta ista; brata Anton in Friderik Bolte, po domače Boltejava v Dolni vasi, pošta kot zgoraj.

— Iz ruskega vjetništva se je oglašil I. Bolte, ki je služil pri 6. stotniji 97. pešpolka in že od meseca avgusta ni nič pisal. Govorilo se je, da je mrtve, sedaj pa je pisal svoji ženi Lojziki Bolte v Zalogu št. 19 pri Postojni, da se nahaja na Ruskem v Čembarju, okraj Penza. Piše, da je zdrav. Pismo je hodilo 52 dni.

— Iz ruskega vjetništva se je oglašil Josip Svageli iz Ponikve pri Tomaju. Vjet je bil dne 21. novembra. Pisal je iz Pavlovskega.

— Težave z živili. Zamudilo se je mnogo in špekulantje so imeli od tega izdatno korist. Ljudje, ki so se vagon pšenice kupili za 3000 K, so ga prodali po 6000 do 7000 K. Poljski pridelki so od dne do dne dražje, meso se je podražilo, ker je čedalje manj živine in ji cena rase in tudi z mlekom bo težava. Bodimo pravični! Res, da je bilo lani dosti krme, ali od slame in od mrve bo krava malo molzla. Pred nedavnim časom je stalo 50 kg otrobov 4 do 5 K, danes velja ta množina 17 do 18 K. Lanene tropine so stale svoj čas 20 v, danes stanejo 40 v. Dekla je danes za polovico dražja, kakor je bila pred nekaj leti. Dalje je pomisliti, da ljudje pri nas krave večinoma kupujejo, a krave so postale nad polovico dražje. Tako moremo torej računati, da se bo mleko podražilo in da bomo to in drugo podražjenje čutili še dolgo potem, ko bo vojna že končana.

— Varčujte z živili, posebno z moko in kruhom! Vojna, ki jo že mesece vojujejo proti nam naši sovražniki, ni naperjena samo proti vojaški sili avstro-ogrske monarhije, temveč je tudi prava izstradalna vojna napram civilnemu prebivalstvu. Sovražniki, ki nas vojaško ne morejo premagati, nas hočejo izstradati. Vendar tega ne smejo doseči in tudi ne bodo dosegli, ako bomo varčno ravnali s svojimi živili. Posebno moramo varčevati z moko, ako naj vzdržimo do prihodnje zetje. Marsikaj si moramo odtrgati od ust. Vsi moramo štediti; noben stan, noben poklic, nobena starost ni izvzeta. Kmet in mešan, gospodar in hlapec, gospodinja in dekla, odrasli in otroci. Noben posej se ne sme pritoževati, ako dobiwa manj hrane, kakor je bil vajen, noben posej ne sme staviti zahtev, ki jih gospodar ne more in ne sme izpolniti, ker mu dovoljuje zakon za porabo v gospodinjstvu samo tesno odmerjeno količino moke. Naša prva patriotska dolžnost je, da varujemo z živili, in sicer pred vsem z moko in kruhom. Oblastvene predpise moramo natančno, vestno in strogo izpolnjevati. Težki so časi, zahtevajo samozatajevanje in požrtvovalnost, toda mi hočemo in moramo pokazati svetu, da vzdržimo. In vzdržali bomo, ako bomo varčevali z živili, posebno z moko in kruhom. Z gora v doline, od kraja do kraja, od vasi do vasi naj se razlega in upošteva klic: »Varčujte z živili, varčujte z moko, varčujte s kruhom!« — Ljubljana, dne 11. marca 1915. — C. kr. deželni predsednik.

— Naraščanje draginje. Popis zalag žita in moke bo, kakor zatrjujejo podučeni krogi, pokazal, da bomo do prihodnje zetje izhajali, ako bomo skromno živeli. Tudi množina živine bo še za dolgo zadostovala, akoravno je uvoz iz inozemstva za enkrat izključen. Pač pa bo tudi tu treba regulacije konzuma in morda bo država kmalu tudi na tem polji nekaj podobnega ukrenila kakor pri popisu žitnih in močnih zalag. Ako konstatirajo poznavalci razmer, da smo z živili zadostno preskrbljeni, seveda ne mislijo na normalne razmere. S stališča normalne tržne kupitje vlada seveda že dolgo občutno pomanjkanje, ki se izraža v konsequentnem naraščanju cen. Res pa je, da je draginja ponekod in v gotovi meri tudi posledica še drugih faktorjev, kakor le splošnega nedostatka živil, in da igra špekulacija baš sedaj veliko vlogo. Zdi se, da cene še niso došle do skrajne meje in da se bo draženje še nadaljevalo. V tem oziru bo pač vlada prisiljena storiti konkretne korake, ker grozi draginja postati skoraj ravno tako nevarna kakor pa faktično pomanjkanje. Naslednji pregled dunajskih tržnih cen kaže konsequentno draženje živil. Nastavljene cene veljajo za 1.) konec julija 1914., 2.) začetek januarja 1915., 3.) sredo februarja in 4.) začetek marca. Cene v vinarjih. Fina moka 42—48, 70—80, 80—96, 100; slanina 152—192, 230—250, 350—386, 440; svinjska mast 176—200, 220—260, 320—400, 440—460; surovo maslo 220—400, 290—480, 320—480, 400—500; liter mleka 20—32, 20—34, 20—34, 31—37; krompir 20—26, 12—18, 12—20, 18—20; sladkor 80—88, 86—96, 86—93, 86—93; leča 48—84, 120—180, 120—200, 120—200; riž 40—96, 66—96, 80—120, 120—140; govedina 160—300, 180—320, 200—340, 240—400; svinjsko meso 200—260,

Avdijsenca barona Buriana pri cesarju.

Dunaj, 12. marca. Cesar je sprejel dopoldne zunanega ministra barona Buriana v skoro enourni avdijsenci.

Bivši minister Hanotaux piše: Države, ki hočejo pomagati Franciji so pristržno dobrodošle. Dobile bodo več plena, ker zaslužijo s svojo udeležbo na vojni večjo nagrado. Francija pa seveda ne bo ugovarjala, ako hočejo ostati nevtralne.

»Temps«, glasilo francoske vlade pa pravi: V trenutku, ko se izpolnjuje usoda Turčije, gre Italiji za velike vrednosti. Neintervencija Italije ne bo vplivala na izid vojne. Toda, če se ne udeležijo konflikta, rezignira tudi na ugodnosti, ki iz njega izvirajo.

Varstvo vojaških tajnosti v Italiji.

Rim, 11. marca. Min. predsednik Salandra je predložil zbornici zakon o varstvu vojaških in gospodarskih interesov dodatek, ki določa, da stopa zakon takoj po publikaciji v veljavo.

Vaba za Italijo.

»Frankfurter Zeitung« poroča iz Rima: Pariška »Temps« predlaga, da naj Francoska odstopi Italiji kot potrebno popolnitev za Sardinijo, otok Korziko, dalje naj se korigirajo meje Tunisa in naj se odstopi pokrajina pri Oboku v Rdečem morju.

GRŠKA NA RAZPOTJU.

Angleški poslanik pri kralju.

Iz Aten poročajo: Angleški poslanik je bil pri kralju v avdijsenci. Kakor javljajo listi je poslanik izjavil, da ohrani Anglija Grški svojo naklonjenost in nadalje, ako ostane Grška napram Srbiji blagohotno nevtralna. Anglija bo po vojni podpirala vse utemeljene grške interese in pravice.

Balkansko vprašanje v angleški poslanski zbornici.

London, 12. marca. (Kor. urad.) V poslanski zbornici je včeraj vprašal Corvan, ali so se angleška, francoska in ruska vlada obrnile na srbsko ter ji svetovale, naj takoj odstopi Bolgarski gotove dele Makedonije, da se ustvari temelj za skupno delovanje obeh držav pri novi razdelitvi balkanskega ozemlja po sedanji vojni. Vprašal je nadalje, ali se hoče Grey, če se tega dozda ni storilo, obrniti na rusko in francosko vlado z namenom, da se povzroči tako skupno postopanje. Grey je odgovoril pismeno: Britska, francoska in ruska vlada so še vedno kakor prej pripravljene sodelovati, da se trajno in zadovoljujoče rešijo vprašanja, ki se tičejo balkanskih držav. Vse tri vlade ne bodo zamudile niti ene ugodne prilike, da pospešijo ta cilj.

Kriza na Portugalskem.

Pariz, 11. marca. (Kor. urad.) »Temps« poroča iz Lisbone: Demo-

260—320, 300—400, 300—400; jajca 29—30, 12—16, 15—18, 13 kosov za 2 K; petrolej 2 6—36, 46—58, 60—76, 80.

— **Dolžnost naznanila.** Prizadete obrtnike opozarjamo, da se mora glasom državnega zakonika z dne 5. marca političnim oblastim prve instance, kjer se dobe, kakor tudi pri županstvih, tozadevne tiskovine, usnje in strojila naznaniti do dne 16. marca; nadalje je pa vsakdo dolžan, priglasiati navedene materialije vsakih 14 dni (torek), in sicer celo stanje prednogočnega tretjega dne (sobota). Priglasiati se morajo vse vrste usnja in strojila. Pod dolžnost naznanila ne spada, ako nima priglasiatel kvantuma ki bi presegal: pri kožah 10 kg, pri kožuhočinah 25 kg, pri podplatih 100 kg, pri zgornjem in drugem usnju 50 kg, pri strojih pa 100 kg vsake vrste. Kdor bi ne izpolnil te dolžnosti, se, ako ni zagrešil hujšega kazenskega dejanja, pri politični oblasti prve instance, kaznuje z globbo do 5000 K, ali pa do 6 mesecev zapora. Vsa nadaljnja pojasnila so na zadnji strani naznanilne pole.

— **Otrobi in oves.** Včerajšnje notico pod tem naslovom popravljamo v toliko, da morajo mlini naznaniti oblasti vsako množino otrobov, trgovci in vsak drugi pa samo, ako njegova zaloga otrobov presega količino 100 metriskih stotov.

— **Ogrska moka.** Veliko dunajsko konzumno društvo je naročilo začetkom meseca februarja v nekem ogrskem mlinu 14 vagonov moke ter je plačalo kupnino naprej. Mlin je moko šele sedaj odposlal, češ, da ni bilo popreje vagonov na razpolago. Toda na poti je konfiscirala ogrska vlada vseh 14 vagonov. Dunajsko društvo se je obrnilo na vse meročajne činitele za pomoč. Na tozadevne intervencije pa je ogrska vlada odgovorila — da se je moka že razdelila med razna mesta.

— **Centrala za usnjarsko industrijo.** Predvčerajšnjim se je v Budimpešti vršila ustanovna seja centrala za usnjarsko industrijo. Namen iste je, dobivanje, porazdeljevanje in uporabljanje materialij, ki se jih potrebuje za izdelovanje usnjarskega blaga in usnjarsko-industrijskih predmetov, v prvi vrsti za vojno opremo.

— **Kovinska centrala.** Včeraj se je v ogrskem trgovinskem ministru v Budimpešti vršila ustanovna seja akcijske družbe kovinska centrala. Namen iste je, da se dobivajo potrebne kovine in zlitine, porazdelje iste ter zagotavlja ona množina, ki se potrebuje za armado in mornarico.

— **Krojači iz Ljubljane in okolice,** ki žele dobiti vojaško delo naj se zgleš čimprej v zavodu za pospeševanje obrti, ker se bo oddajalo delo tudi na deželo in bi ga oni, ki se prepozno zglašijo zato morda več ne dobili.

— **Vojno - poštnih omotov.**

»Rdeči križ« vsled izdanih tozadevnih predpisov do nadaljnjih odredb ne sprejema več v odpremo.

— **Veliki dobrodelni koncert** združenih godb c. in kr. pehotnih polkov št. 17 in 97 na korist »vojne oskrbe«, se vrši v petek, dne 19. t. m. v deželni gledališču. Spored: 1. Beethoven: Overtura k operi »Leonora« (Fidelio). 2. Smetana: Uvod in prihod kralja Vladislava iz opere »Dalibor«. 3. Wagner: Gralov prizor iz opere »Parsifal«. 4. Parma: Predigra k Ernst pl. Wildenbruchovi baladi »Schön Adelheid«. 5. Bach-Gounod: a) »Ave Maria«; Bocherini: b) »Menuette«. 6. Liszt: »H. Ogrska rapsodija«. Začetek ob pol 8. zvečer. — Cene prostorov: Lože: v parterju za 4 osebe 16 K, v I. nadstr. za 4 osebe št. 2.—5. 16 K, v I. nadstr. za 4 osebe št. 6.—9. 20 K, v II. nadstr. za 4 osebe 8 K; sedeži v loži za 5, in 6. osebo v parterju in I. nadstr. 3 K; sedeži v loži za 5, in 6. osebo v II. nadstropju 2 K; parterni sedeži I. do III. vrste 3 K 20 vin., IV.—VI. vrste 2 K 80 vin., VII.—IX. vrste 2 K 30 v., X.—XI. vrste 2 K; balkonski sedeži: I. vrsta 1 K 80 vin., II. vrsta 1 K 60 vin., III. vrsta 1 K 50 vin.; galerijski sedeži: I. vrsta 80 vin., II.—V. vrste 60 vin.; stojišče 1 K; dijaško stojišče 50 vin.; galerijsko stojišče 30 vin.; program 10 vin. Predprodaja vstopnic v Češarkovi trafiki v Šelenburgovi ulici in zvečer pri blagajni.

— **Velikodušna darila.** Gospod svetnik trgovske in obrtne zbornice Jean Schrey je daroval za ranjene in bolne vojake v Ljubljani 300 kg fine marmelade ter jo dal na razpolago predsedništvu deželnega in gospejnega pomožnega društva »Rdečega križa«, da jo razdeli med društvene zavode in garnizijske bolnice. — V isti namen je daroval gospod dvorni dobavitelj lekarnar Gabrijel Piccoli vnovič 100 steklenic malinove. Velikodušnim darovalcem se izreka tem potom najtoplejša zahvala.

— **Darilo za »Rdeči križ«.** Gospod Leo Suppantšitsch je bil

soproga sta namesto venca na krsto umrle učiteljice gđ. Marije Schulzove darovala »Rdečemu križu« 20 K.

— **Sedmi izkaz darov podružnici »Rdečega križa«** v mesecu februarju: Uradniki kranjske obrtne družbe, 6. zbirka, 84 K; uradniki in uslužbenci postaje Jesenice, 6. zbirka, 80 K; Neimenovani 34 K 40 vin.; razni 6 K; skupaj 204 K 40 vin.

— **Družbi sv. Cirila in Metoda** je podaril gosp. Sedel 10 K ob priliki obnega zbora moške Ciril - Metodove družbe v Šiški. — Družba je prejela iz kazenske poravnave Ogrizek contra T. iz Šiške 5 K. Hvala!

— **Poljski pesnik Krasinski v slovenski književnosti.** Profesor Tadej Stanislaw Grabowski je izdal v Krakovu literarnozgodovinsko razpravo »Zygmunt Krasinski w piśmiennictwach slowianskich« (I. Slowianszczyzna zachodnia). V II. delu svoje razprave, naslovljenem »Literatura slowianska«, piše Grabowski o prevodih Krasinskega na slovenski jezik. V uvodu se spominja slovenskih pesnikov Prešerna, Ketteja, Aleksandrova, Cankarja in Zupandčiča, katerega imenuje »največjega sedanjega pesnika Slovenije, ki je vse njene boli vzel v srce in jih izrazil v pesmih!«. Govoreč o prevodih Krasinskega pesmi na slovenski jezik pravi, da je najboljši prevodilec teh pesmi Vojeslav Molé, katerega slika z avtogramom je pridejana razpravi. Grabowski priobčuje Moletovo slovenski prevod Krasinskega pesmi »O wien, że Polska boj zwycięski toczy« (O vem, da Poljska boj zmagalni bije) in pravi, da se »vsi Moletovi prevodi ne odlikujejo samo v natančni vernosti vsebine in v dovršenem posnemanju oblike, oprtem na temeljno znanje jezika in književnosti poljske, marveč tudi s pesniškim slogom, polnim poleta in svobode, in z umetnostjo, kakršne se more v prevodih posluževati samo pravi pesnik... Vemo, da Molé že več let pripravlja veliko antologijo poljske poezije v slovenskem prevodu, in lahko se nadejamo, da bo v njej poleg Mickiewicza in Slowackega, s katerimi se bavi slovenski pesnik že od zdavnaj, izdatno zastopan tudi Krasinski. Obširno govori pisatelj o prevodu Krasinskega, Irydionā, ki ga je napovedal že Anton Janežič v svojem »Slovenskem Glasniku«, kateri prevod pa je preprečil dr. Janez Bleiweis, ki je o »Irydionu« pisal v »Novicah«: »Bog ne daj, da bi kateremu izmed Slovencev padlo v glavo prevesti ta nestvor.«

— **Iz ljudskošolske službe.** Olga Verbič je imenovana za suplentinjo v Sodražici. Namesto vpoklicanega nadučitelja Alojzija Koprivca v Selcah je okr. šol. svet poveril učiteljici Emi Petsche začasno vodstvo trozrednice v Selcah.

— **Zvesti zavezniki.** V zalogi tiskarne »Merkur« v Zagrebu je izšlo drugo izdanie velike stenske slike »Zvesti zavezniki«, ki jo je izdelal litografski zavod deželne tiskarne. Slika je res lep izdelan in predstavlja avstrijskega, nemškega in turškega vladarja in njihove generale. Cena 2 K, s pošto 40 vin. več. Naroča se v tiskarni »Merkur« v Zagrebu, Ilica 36.

— **»Španska muha«**, najpopularnejša burka sedanjega gledališkega repertoarja; spisal Franc Arnold in Ernst Back. Predstavlja se v nedeljo zvečer ob pol 8. uri v Malem gledališču Mestnega doma. Pri teh skrbilnih dneh je dnevna zabava, ki jo nudi »Španska muha« pravi užitek. Saj se pozabijo vsakdanje skrbi za trenutek in razpoloženje omogoči in utrdi silo za delo. Nihče ne zapusti »Španske muhe« z kislim obrazom. Vstopnice se dobivajo pri g. Češarkovi; trafika v Šelenburgovih ulicah. — Pripravlja se kabaretni večer, na katerem nastopi gospa Irma Polakova.

— **Umrli** je včeraj ljubljanski veletržec g. Gustav Kastner, ki je zdaj služboval kot nadporočnik pri domobranskem pešpolku št. 27. Pokojnik je bil koncilijanten mož in priljubljen v vseh krogih.

— **Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske.** V času od 28. februarja do 6. marca 1915 se je rodilo 31 otrok, umrlo pa je 34 oseb, med njimi 15 tujcev. Umrli so: za legarjem 2, oba tujca; za jetiko 6, 3 tujci; vsled nezdode 1 in za pegastim legarjem 1. V zavodih je umrlo 19 oseb. Naznanjeni slučajji infekcijskih bolezni: 19 slučajev legarja, med njimi 16 tujcev - vojakov, 4 slučajji difterije, 1 slučaj (tulec) egiptovske očesne bolezni in 2 slučajja pegastega legarja, oba tujca.

— **Dobrodelni koncert v Kranju.** Podružnica Rdečega križa v Kranju je priredila dne 6. t. m. ob 8. zvečer dobrodelni koncert, kateri je dosegel prav lep uspeh tako v umetniškem kakor tudi v družabnem in gmočnem oziru. Koncert se je vršil v dvorani gospe Ane Omersa v Kokrškem predmestju; podij v dvorani je bil

okrašen s cesarjevim kipom in palmami. Na vzporedu so bile klavirske in pevske točke, deklamacija in predavanje. Na klavirju sta igrali gospi Saša Majdič in Vera Majdič, hčerki gospoda veleindustrijalca Vinka Majdiča, te - le Dvořakove skladbe: »Polonaise«, finale v g-duru iz kvinteta št. 1. in »Slovanski ples«. To so mojstrska dela, ki se odlikujejo po svojih domačih, nenavadno svežih ritmih, po bogastvu melodij, ki prikipajo vesolja do življenja; mladi igralci sta se tako poglabili v skladbe in jim umeli z elegantno, zaokroženo igro izvesti toliko čara in lepote, da sta vzbudili med občinstvom burno odobravanje in navdušenje. Gospi Cenka Sever je prelepo zapela šest pesmic domačih skladateljev, ki so bila na sporedu, pa je morala dodati še dve drugi. Ta pevka ima silno simpatičen, vrlo izšolan glas in zna že tako naivno pogoditi misel in čustvo pesnika in skladatelja, da se mahoma prikipi poslušalcem. Kako krepko je zapela Sajovičovo »Burni vetri«, kako nežen ton ubrala v Devovi »Kangljici«, katero je morala ponoviti. — Čeh I. Suk je bil v mlajših letih navdušen opeval mladostno ljubezen; iz te dobe je njegova skladba »Hrepenenje«, ki prekipeva globoke iskrenosti, kakor tudi »Pomlad«, polna zanosa in razpoloženja; obe skladbi je dovršeno igral na klavirju gospod sodnik Oskar Dev. — Gregorčičeva veličastna oda »Ojliki«. Ne nasluškamo se je, posebno če jo ume kdo deklamovati s tako gorkoto in s tako dramatično živahnostjo, kakor jo je ta večer deklamovala gospa Hermina Valenčič. — Profesor Makso Pirnat je v svojem govoru obrazložil tiste pesmi, v katerih nam Simon Gregorčič z vso nežnostjo, semintja naravnost pretresljivo slika prizore iz življenja slovenskega vojakunaka. — Prireditelj je bila dobro obiskana; počastili so jo s svojo navzočnostjo gostilje: okrajni glavar Franc Schittnik, gimnazijski ravnatelj Ignacij Fajdiga, veleindustrialec Vinko Majdič in dr. — Za koncert je dvorano brezplačno prepustilo telovadno društvo »Sokol«; oder je brezplačno postavil gosp. Franc Azman; klavir je blagohotno prepustila v uporabo gospa Ana Merk, soproga c. kr. stotnika; gosp. Vinko Majdič pa je poskrbel, da se je podij primerno okrasil s palmami. Vsem iskrena hvala in zahvala!

— **Kmetijska podružnica v Mokronogu.** Zaradi silne vojne je vedno manj gospodarjev, vinogradnikov in delavnih moči doma in je težko se bodo vzdrževali prenavlajoči se vinogradi. Letos je tudi večina vinogradnikov opustila rigoliranje za nove nasade. Mokronožska kmetijska podružnica, ki se že leta silno trudi za povzdignje kmetijstva, posebno pa vinogradništva in sadjarstva, je prišla letos v kritičen položaj. Vsled ujm zadnja leta v trtnici in zaradi nakupa številnih kmetijskih strojev, je izčrpala svoj rezervni sklad. Letos pa ima iz podružnične trtnice v Trzinu oddati 60.000 prav lepih, izbranih cepilnih trt, najboljših, pripravljenih vrst, in iz podružnične drevnice v Mokronogu 2000 drevcev in 40.000 smrekovih sadik. Dosedaj so se cepljene trte oddajale samo domačim vinogradnikom podružnične okolice, letos pa se jih odda tudi vinogradnikom izven podružnične okolice, na Kranjskem sploh in kamorkoli, samo da se jih odda in se kaj izkupi zanje, da ne trpi škoda podružnica in s tem tukajšnji kmetovalci, katerim edino je podružnično delovanje namenjeno. Najlepše in izbrane cepljene trte se oddajajo letos vsakomur po 12 vin. komad. Da bi pa to izvedeli vinogradniki širom naše domovine, katerim dostikrat primanjkuje trt in bi si jih marsikateri nabavil, ko bi zanje in za to ceno vedel, se vlijudno prosi: Slavno uredništvo blagovoli naj med dnevnimi vestmi na kratko opozoriti vinogradnike, da lahko dobe v podružnični trtnici v Trzinu pri Mokronogu izbrane cepljene trte najboljših pripravljenih vrst po 12 vin. komad. — Prošnja za pomoč dobri stvari se vlijudno ponavlja.

— **Avstrijsko državljanstvo** si je pridobil inženir Glaesener, ravnatelj antimonškega rudnika v Trojanah. G. Glaesener je bil prej belgijski državljani, a se je na Kranjskem popolnoma naturaliziral ter vzel za ženo Slovenko. Domovinsko pravico mu je priznala občina Trojan.

— **Iz Gaberja pri Celju.** Tu imamo okrog 50 slučajev legarja med otroci in odraslimi. Bolezen je razširjena v znanih Naskovih hišah, od drugega sta le dva slučajja. Kakor že omenjeno, se je storilo vse za omejevanje bolezni in se bo to najbrže tudi posrečilo.

— **Pogreb šolskega svetnika Luke Lavtarja.** V četrtek, dne 11. marca ob četrti na tri popoldne so položili v Mariboru na mestnem pokopališču k večnemu počitku zemeljske

ostanke šolskega svetnika Luke Lavtarja, profesorja na c. kr. učiteljsku v Mariboru. Veličastni izprevod, ki ga je vodil mariborski stolni župnik in kanonik g. Franc Moravec ob asistenci duhovščine, je jasno pričal, kako priljubljen in spoštovan je bil blagi pokojnik. Med mnogoštevilnimi udeleženci, ki so prihiteli izkazati zadnjo čast dragemu rajniku, so bile poleg sorodnikov umrlega: mariborski župan dr. Schmiederer, stolni dekan in kanonik Majcen, ves proforski zbor c. kr. učiteljska pod vodstvom ravnatelja Schreinerja, ravnatelj c. kr. gimnazije dr. Tomižek, ravnatelj c. kr. realke Bittner, kanonik Kavčič, c. kr. okrajni šolski nadzornik Dreflak, zastopnik deželne sadiarske in vinarske šole, ravnatelj mestnih meščanskih šol, zastopniki mestnih ljudskih šol, zastopnice č. šolske sester, mnogo učiteljev in učiteljic iz mariborske okolice ter mnogobrojno število prijateljev in znancev prebegačega pokojnika iz mariborskih meščanskih krogov. — Nj. prevzvišenost, lavantinski knezoškof Mihael Napotnik, je izrazil učiteljskemu zboru c. kr. učiteljska svoje sožalje ob prebrdki izgubi ter opravičil svojo odsotnost pri zadnjem sprevodu. — Golejenci c. kr. učiteljska so zapeli pred hišo žalosti svojemu visokočislannemu profesorju nemško žalostinko, na pokopališču pa so se poslovlili od njega z vedno pretresljivim slovenskim »Blagor mu!«

— **Pegasti legar na Sp. Štajerskem.** Po zadnjem uradnem izkazu štaj. namestnijske se je pojavilo v času od 28. februarja do 6. marca 10 novih slučajev pegastega legarja v Vurbergu pri Ptuj (med nastanjenimi gališkimi begunci) in 1 slučaj v Starinovicah pri Radgoni.

— **Na pegastem legarju** je obolel, kakor smo svoječasno poročali, zdravnik profesor dr. Prausnitz v Gradcu. Kakor graški listi poročajo, je sedaj dr. Prausnitz že popolnoma okrevan in je nastopil daljši dopust, da se popolnoma reši posledic strašne bolezni. — Distriktni zdravnik dr. Karel Krautner, ki je opravljal zdravniško službo v vjetniškem taborišču v Knittelfeldu, se je tudi nalezl pegastega legarja ter mu podlegel v četrtek zjutraj. Pokojnik je bil 42 let star.

— **Drobne novice s Štaerskega.** Iz Gotovelj pri Zalcu. Vojak Ivan Stamol je bil odlikovan s srebrno hrabrostno kolajno II. razreda. — Umrli je pri Sv. Emi ob Sotli Stefan Zlot, bivši župnik in član šmarskega okrajnega zastopa. — Iz Brežic. Tukajšnji okrajni orožniški poveljnik Mihael Filipič je predstavljen v Miruzschlag, na njegovo mesto pride stražmešter I. razreda Ivan Bernhard iz Velenja.

— **Dražba celovske plinarne.** Pri okrajnem sodišču v Celovcu se vrši dne 8. aprila ob 10. dopoldne javna dražba celovske plinarne. Plinarina je cenjena na 221.809 kron, najnižja ponudba pa znaša 110.904 K.

— **Za pegastim legarjem** je umrl v Gorici frančiškanski pater Vasilij Dolinar. Nalezel je to bolezen pri izpolnjevanju svojega poklica.

— **Cene v Trstu.** Iz Trsta poročajo: Nova maksimalna tarifa je stopila v veljavo z dnem 10. marca. V prodaji na drobno se določajo cene: pšenična moka št. 0 kilogram 88 vin., št. 1 86 vin.; moka za kruh 78 vin., moka za kruh 60 vin., 61 vin., 56 vin., 57 vin.; sirkova moka 46 vin. kilogram; kruh 56 vin. kilogram, testenina 1 K 28 vin. kilogram, goveje meso zadnji deli 2 K 60 vin., sprednji deli 2 K 20 vin.; krompir 16 vin., fižol 96, 88 vin. kilogram, sladkor 92, 96 vin. kilogram, sol 28 vin. kilogram.

— **Na Reki** je včeraj umrl dr. Rudolf Eckert, glavni urednik zagrebških »Novin« in eden izmed najagilnejših vodij klerikalnega pokreta na Hrvatskem. Bilo mu je šele 25 let. Obolel je pri vojakih na jetrih. Umrli je v mestni bolnišnici na Reki. Pred smrtjo ga je še obiskal krški škof dr. Mahnič, katerega najagilnejši in najsposobnejši učenec je bil pokojnik.

— **Mali Robinzon.** Pavel Gril, rojen leta 1901. v Ljubljani, je bil v vzgoji zanemaren in kot tak je moral, da se poboljša, v šolo na Rakovnik. Stiranjstletni dečko je prav prikupljive zunanosti, videti odprtega čela, za svojo starost dovolj močne, pač pa pritlikave postave. Neverjetno bi se zdelo človeku, koliko je ta »krota« že v svoji nežni mladosti doživela in ker so na razpolago deloma uradni in ne samo privatni podatki, hočemo njegovo burno življenje, ki bo gotovo zanimalo širšo javnost, v kar mogoče kratkih potezih očrtati. Na Rakovniku dečku ni ugajalo in jo je leta 1913. popihl k svoji materi v Marjino Celje, odkoder je po kratkem oddihu odšel v Trst. Tam so ga prijeli in poslali v zavod nazaj, kjer ga pa ni držalo dolgo in

je še istega leta, kmalu ob priliki neke slavnosti zopet pobegnul na Reko, kjer je dobil delo na ladji »Tatra«. S to ladjo se je pozneje pripeljal v Trst in odšel proti Italiji. Na potu so ga ustavili in dali blizu Tržiča (v Skodovaki) v delo nekemu kmetu, katerega je čez mesec dni zopet zapustil in šel v Videm v Italiji, od tam ga je usoda pa zanesla v zaželjene Benetke. Tam si je izprosil, da je bil sprejet za dela, kakršna more tak čmrli pač opravljati, na nemško ladjo »Schleswig«, s katero je odpotoval v Gruz, Kotor, na Malto, v Mesino, Neapolj, Genovo, Nizzo, Montecarlo, v Španijo (Malago), Algerijo, Gibraltar in zopet nazaj na Španjsko, v Plymouth, London, Rotterdam, Bremerhafen in Bremen. Na ti ladji je imel mesečno 25 mark in hrano, seveda, pa trdo delo. V Bremenu je »Schleswig« te vrste tiče izkrcala na suho in čez teden dni se je dečko že »vdinjal« za isto plačo na nemškem parniku »Helgoland«. S to pazažirsko ladjo je odplul v Ameriko. Takrat je parnik »Helgoland« priplul k nesrečnemu slučaju, ko sta neki holandski in nemški parnik »Kaiser Wilhelm II.« trčila skupaj. Nemški parnik je bil tako poškodovan, da so morali iz njega vsi pasažirji, okoli 400 po številu, v »Helgoland«, holandski pa je neznatno in je po nesreči plul svojo pot dalje. Ko je v Ameriki »Helgoland« izkrcal pasažirje in zopet dobil novih, so odpluli na Nemško nazaj. Zapustivši mornarsko življenje, je mali delal 4 dni v Hamburgu, potem pa blodil deloma peš, deloma se vozil, ter obiskal Hartburg, Bremen, Vzhodno Frizijo, Oldenburg in Pillefeld. Tam so ga zaradi beračenja en teden zaprli, potem pa so ga noge zanesle v Bückeburg in Emden. Med potjo se je sešel z nekim, pri poboju povsod udeleženi nemškimi mornarjem. Ko ju je v Emdenu stražnik ustavil, se je mornar, ki je bil močan in velik kakor piro, spustil vanj, ga vrgel ob tla in mu izbil nekaj zob. S pomočjo došlih stražnikov sta bila oba aretirana in je »pirat« dobil za to 4 mesece zapora, malega Grila so pa pogнали iz mesta. Od tam je šel zopet dalje v Drazdane, Ulm, kjer je hotel vstopiti k nemškemu »Rdečemu križu«, kjer ga pa niso sprejeli, pač pa so mu iz usmiljenja dali kot Avstriju 25 mark podpore. Od tam je zopet romal, se vozil in hodil, v Augsburg, Monakovo, Rosenheim, Kufstein, Wergl, Franzensfeste — zopet nazaj na Bavarsko v Holzkirchen. Tam je v neki kolodvorski restavraciji kupil konec klobase in kruh ter dal zanj 15 pfenigov in ko mu je natakurala za drugo enako naročilo računala 20 pfenigov, se je mali keber začel šopiriti ter končno, ker mu je rekla »Knirps«, vrgel v njo kozarec. Zaradi tega je prišel v roko varnostni oblasti, ki ga je poslala v Missbach, ta pa poslala na avstrijsko mejo, odkoder je bil pritrzan v svojo domovino. Na Rakovnik ga prav nič ne mika, in tudi ne pride, pač pa bi se rad šel učiti kakega rokodelstva, ker kusil je mnogo dobrega, a še vedno hudega, kar ga je dovedlo do trdnega sklepa, da noče biti »baraba«, marveč pošten obrtnik. Se bo li to izpolnilo, pokaže prihodnost.

— **Lämmchena blodne poti.** Razposajena predpustna veseloigra v 3 dejanjih, ki se predvaja od danes naprej v kinematografu »Ideal«, nam slika doživljaje moča, ki se je potepal in bo vzbujala gotovo mnogo smeha. Poleg tega »Smrtno vršanje«, vojna drama v treh dejanjih. V glavni vlogi Dorrit Weixler.

— **V mestni klavnici** je bilo od 1. do 8. marca zaklanih 105 volov, 12 bikov, 22 krav, 229 prašičev, 17 telet, 43 kostrunov in 40 kozličev. Vpeljalo se je 425 kg mesa, 1 zaklano govedo, 8 prašičev, 54 telet in trije kozličji.

— **Znamenje časa.** Ko je v sredo dopoldne Marija Gerkmanova na trgu prodajala jajca, ji jih je neko mlado dekle iz košare izmikalo in devalo v svojo torbico. Ženske so jo opazile, jo obkolile ter ji pobrale jajca in dale Gerkmanovi nazaj. Pri tem se je več jajc tudi pobilo. Predno je izvedel o tem stražnik, jo je tatica srečno popihala. — Prodajalcu klobasic, Petru Alešu, je v Šolskem drevoredu neki mlad fant izmaknil tri mesene klobase in odšel. Ko je Aleš to opazil, je skočil za njim, mu odvzel klobase in ga pogнал. — Mesarica Marija Lavtjarjeva je opazila, da je časa, da ji izginja s stojnice mesnina in je postala na kupov. pozorna. Včeraj dopoldne pa je opazila, ko je neka 60letna ženska izmaknila s stojnice 2 kg slanina in jo vtaknila v svojo ročno torbico. S tem se pa ženska še ni zadovoljila in je, ko je bila prilika ugodna, poslegla tudi po kosu svinjine. Ko je šlo na spravo in hotela oditi, je Lavtjarjeva skočila za njo, ji odvzela svinjino, potem so pa poklicali stražnika, da jo je odvedel na policijsko ravnanstvo.

Tatvina. Predvčerajšnjem je bilo iz zaklenjenega stanovanja Uršule Beberjeve v Študentovski ulici št. 11 ukradenih nekemu enoletnemu prostovoljcu 160 K denarja. O tatni ni nobene sledi.

Izgubljene stvari v času od 5. do 12. marca 1915., naznanjene pri policiji: 1 knjižica z 58 K v papirju, 1 zlata zapesnica z 2 priveski, 1 konjska odeja 150 X 1 m, 1 ružava denarnica s približno 30 K, 1 črna denarnica s približno 18 K, 1 črna denarnica s približno 18 K in nekaj drobca, 1 ružava denarnica s približno 10 K 36 v, 1 denarnica iz juhte z nekaj drobci, 1 majhni patentni ključek in 1 pošto prejemni list, 1 bankovec za 100 K, 1 denarnica, zelenkasta, podolgovata z 1 bankovcem za 100 K, nekaj drobca, 1 prejšnja prejemni list, 1 zlata stara denarnica (cilinder) z 2 pokrovoma, 1 zlata dolga vrata veržica 1 zaboj čaja 5 kg, 1 lisičja boa, 1 otročja galoša sivo podložena, zaznamovana s črko F. S.

Najdene stvari v času od 5. do 12. marca 1915., ki se dobe pri k. kr. policijskem ravateljstvu: 34 K v papirju, 1 bankovec za 10 K, 1 bankovec za 10 K, 1 zelenkasta denarnica s 3 K 25 v, 1 majhna denarnica z 2 K in 2 listki, 1 ščipalnik, 1 nikelnasta ura z veržico, 2 ključka, 1 majhna ključavnica z veržico za kolo in druge stvari, 1 nikelnasta ura z veržico iz kovine in priveskom, 1 bela otročja boa, 1 bela moška srajca, 1 galoša, rdeče podložena, 1 galoša vijoličasto podložena, 1 molitvenik.

Izgubljeni. Predvčerajšnjem je bil od Bellevua do Sodne ulice izgubljen zlat uhan z briljantom. Odda naj se v Sodni ulici št. 3. I. nadstr. pri Babiču.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Tatvina družba.

Pred tujakšnim deželnim sodiščem se je vršila večer popoldne do 1/10. zvečer obravnava, ki kaže zelo žalostno sliko, kako se pokvari mladina, če ima preveč časa za postopanje. Na zatožni klopi je sedelo šest mladenčev, nekateri komaj odrasli otroškim letom. Najstarejši trije so rojeni leta 1899, najmlajši je rojen 1902. In ti fantiči, otročji še, brez treznega premisleka, so izvršili nebroj tatvin, da, celo do zelo rafiniranih vlomov in ropov so se povzdignili. Škoda bi bila imenovati imena teh, morda iz same lahkomiselnosti in zapeljivosti ustvarjenih tatvin in vlomilcev, kajti upati je še pri taki mladosti storilcev, da se po prestani kazni le še popboljšajo in da postanejo še vredni člani človeške družbe. Izvršili so svoje tatvinske pohode rafinirano, kaj so vse pokradli! Na najnavadnejše predmete so prišli! Od zobotrebcev do dinamovih motorjev, od mila do samokresa, vse, prav vse jim je prišlo prav. Skoraj bi rekel človek, da so si ti mladi ljudje stavili za vzgled pariške apaše, s tako spretnostjo in rafiniranostjo so izvršili svoje tatvine po ljubljanskih trgovinah in tudi izven Ljubljane. Nič manj kot nad 50 tatvin, med temi prav klasične, so ti priznali. Prvi obtoženec, morda duša vse te tatvinske družbe, leta 1899. rojeni fant je bil nastavljen tu v Ljubljani kot vajenec pri nekem odličnem podjetju. Ze doma je v nežni mladosti izmaknil marsikako stvar, in bil zato kaznovan. Pred približno pol leta se je začel s tatvino ukvarjati na debelo. To priznava sam. Samo v podjetju, kjer je bil nastavljen, je izvršil več tatvin, med temi tudi par, pri katerih je ukradena svota denarja presegala 100 K. Nič manj kot 11 tatvin je izvršil popolnoma sam, ne glede na to, da je s tem oškodal tudi manj premožne osebe in tudi trgovine. Pri nekaterih večjih trgovinah, pri katerih ni sodeloval, bodisi iz previdnosti bodisi vsled tega, da je bil zadržan, se vidi vedno njegov vpliv, njegova roka, ki je vodila vse. Pri skupnih nastopih cele družbe pa se je izkazal za jako spretnega in izvežbanega talu. Drugi obtoženec, mladenič rojen leta 1901, je bil takorekto desna roka voditelja in ga je v lahkomiselnosti in predrznosti morda še prekašal. Izvršil je sam sicer samo 8 tatvin, a vidi se iz njegovega nastopa pri posameznih slučajih, da je silno lahkomiseln. Samo doma se boji! Da bi njegova dejanja imela lahko tragičen konec pred sodnijo, tega si sploh menda nikdar misli ni. Da gre na primer ukrast kos galuna, za kar nima prav nobene porabe, to pač izpričuje samo njegova lahkomiselnost in bi se lahko tolmačilo kot slepa strast, izvršiti tatvino. Cemu mu bo služil ukradeni predmet? Tega pač ni pomislil, maržeč vzela je,

samo da ima zadočenje, da je nekaj vzela. Tretji iz te družbe je ravnodušen član. Kradel je, to priznava, tudi kesa se, a pred sodnim dvorom ne trpi, da bi se povedala kaka neresnica. Zakaj tudi? Tako smo storili, tako smo se domenili in konec, pribito je! Sam je izvršil le dve tatvini, a kjer so ga v družbi rabili, tam je postavil tudi svojega moža! Ostali trije so delovali le v družbi prvih treh. Prvi teh treh je nekaj bojazljivcev. S poštene poti se ne upa, nasprotno ga vabi tudi zanimivost in razburjenje zločina, pregreška. Povsod je bil zraven, a ni se prav upal! In pred sodiščem je ravno tak. Olepšava in olepšava, a končno mora vendar priznati svojo udeležbo, pa čeprav svojo pasivno. — Drugi te trije, najmlajši, je pravzaprav po pomoči zašel v to družbo. Ne bilo bi mu treba hoditi v tako družbo, pa ga je že zavleklo tja njegovo nagnjenje, njegova lahkomiselnost. Njegova udeležba pri posameznih nastopih je popolnoma brezpotrebna, a žal, da so ga prijatelji pripravili tako daleč. — Tretji te druge kategorije skupnega delovanja je zopet pravi tip. Pri vseh hujših stvarih je zraven in še celo, ko gre od preiskovalnega sodnika, kjer je bil zaradi svojih tovarišev prve kategorije zaslišan, mu ne da žilica miru, da ukrade klobaso, ki jo kmalu na to vrže proč.

Vsa ta tolpa šestih fantov se je slučajno natepla decembra l. l. skupaj strašili so kot tatovi in vlomilci po Ljubljani. Zlasti so trpele pod njimi nekatere ljubljanske trgovine, kjer so kradli vse, kar jim je le prišlo pod roko. Nešteti so slučaj, kjer so si omislili na ta način precej denarja, dišav, mila, električnih žepnih svetilk denarnic, samokresov, razglednic, znamk, konjaka, vina, notezov, gorčice, cigaretno dozo, da, celo patrijične gumbce. Tudi do poštnih tatvin so se povzpeli ter nekemu ljubljanskemu zlatarju odnesli dve pošiljki. A to je bilo zanje usodno. Doma so prišli zločincem na sled, tla so jim postala prevroča pod nogami in izmislili so si — velikopotezni vlom. Vlomili so proti večeru v podjetje, kjer je bil glavni družbe zaposlen kot vajenec, a niso dobili mnogo plena. S tem malim plenom so trije tički, to so prvo imenovani, skušali odfrčati v daljni svet. A v njihovo žalost je bilo premalo denarja na razpolago. Prišli so do Gradca, si ogledali mesto, nato jo pa odrinili na Dunaj. A Dunaj je velik. Zgubili so se, komaj komaj so našli s pomočjo postrežke pot na kolodvor. Zjutraj pa so jo mahnil nazaj proti domovini. Pa že v Dunajskem Novem mestu so morali prodati nekaj ukradenih stvari, da so mogli nadaljevati pot. Med Semeringom in Mürzzuschlagom pa so poskusili še enkrat svojo srečo. Oropali so neko damo v kupeju, vzeli so ji namreč denarnico, a glej ga spaka, v njej je bilo le 2 K 20 v. V bližini Gradca so morali izstopiti in tamkaj jih je dohitela roka usode. Skušali so sicer prenočiti pri nekem kmetu, a to se jim ni posrečilo, ko pa so prišli na kolodvor nazaj in vsled dobrovoljnosti štacijskega poveljnika dobili prenočišče, so svojo popotno torbico preveč odprli, videlo se je preveč praznih denarnic, žepnih svetilk itd., možu se je pa zdelo tu sumljivo, zato je poklical orožnika, ki je kmalu preskrbel, da mladim ubežnikom ni bilo treba več skrbeti za vožnjo v domovino. In tako so se v spremstvu vrnili. Pred sodiščem priznavajo vsi več ali manj svojo krivdo, nekateri jo olepšavajo, nekateri so odkritosrčni, a oko postave je neizprosno, vse posameznosti pridejo na dan.

Sodba se glasi za enega na 7 mesecev težke ječe s postom vsakih 14 dni; za drugega na 3 mesece samotnega zopora na Rakovniku; za tretjega na 2 mesece samotnega zopora istotam; za četrtega na 7 tednov zopora s 3 postji; za petega na 3 tedne zopora in za šestega na 3 mesece težke ječe z enim postom vsakih 14 dni. Izpustili smo imena, ker je vendar upati, da se bodo ti fantje popboljšali.

Razne stvari.

* **Romunski parlament** je soglasno sklenil, prepovedati izvoz ovsa, graha in rži.

* **Mesarji na Dunaju.** Doslej je na Dunaju že 250 mesarjev ustavilo svoje obrti. Seveda so to skoro sami manjši mesarji.

* **Grof Mihael Karolyi,** voditelj ogrske opozicije, se je oglašil kot prostovoljec ter odrine dne 15. marca pod orožje.

* **Dividenda železnice Lvov-Črnovice.** Dividenda železnice Lvov-Črnovice se bo najbrže odmerila s 27 1/2 K proti 28 K lanske leto.

* **Poštna vest.** Romunska poštna uprava je sporočila, da za sedaj ni več dovoljeno pošiljati pošne pakete čez Romunsko v Bolgarijo in v Turčijo.

* **Ogrska zgodovinska družba.** Cesar je s 4000 K pristopil kot ustanovni član k ogrski zgodovinski družbi. Ravnotako je pristopil tudi bavarski kralj Ludovik.

* **Gledališče pogorelo.** Iz Subotice (Mariatheresiopol) javljajo dne 11. marca: Tukajšnje mestno gledališče, najstarejše na Ogrskem, je danes zjutraj popolnoma pogorelo.

* **Aretacija socialističnih občinskih svetnikov.** Nemške oblasti so zaprle 7 socialističnih občinskih svetnikov v Mühlhausenu, ker so se razgovarjali v Nemčiji sovražnemu smislu.

* **Pierre Loti kot mornariški kapitan pri dardanelski ekspediciji.** Iz Pariza se poroča: Znani francoski romanopisec Pierre Loti bo v kratkem zapustil Pariz, da vstopi kot mornariški kapitan v vojno mornarico, ki operira v Dardanelah.

* **Smrtina kosa.** V Budimpešti je včeraj umrl bivši peštanski nadžupan, državni poslanec Josip Marcius. Star je bil 62 let. — V Monakovem je dne 10. marca umrl bivši bavarski naučni minister Anton vitez Wehner.

* **Svojo ženo ustrelil.** Gostilničar Vlastislav Kubiček je prišel v nedeljo na dopust domov, v Zatec na Češkem. Kubiček služi sedaj pri vojakih. Ponoči se je s svojo ženo spril in je dvakrat nanjo ustrelil ter jo težko poškodoval, potem pa sebe do smrti ustrelil.

* **Agentura za oporočenje od vojaške službe.** »Le Lyon Republicain« javlja iz Pariza: Policija je aretirala člane neke agenture, ki je prodajala vojakom na fronti sredstva, ki bi jim naj pomagala, da se osvobodijo vojaške službe. To sredstvo so bili ponajveč praški, ki povzročajo močne srčne konvulzije.

* **Trije ruski oficirji** so pobegnili iz Thumersdorfa na Solnograškem in poskusili priti peš v Italijo. Po večernem potovanju so se ustavili v neki gostilni in tam vodniku Granitzerju ponudili baje 1000 K, če jim pokaže pot čez Turo. Granitzer pa denarja ni vzel, nego je poklical orožnike, ki so ruske oficirje aretirali.

* **Aretovani armadni liferantje.** V Budimpešti je policija aretirala advokata dr. Taubesa in agente Izidorja Glücka, Jakoba Sperlinga in Martina Singerja. Ti so namreč ustanovili družbo, ki je imela namen, preskrbovati armado s čevlji. Izročili so za vojake 24.000 parov čevljev. Podplati teh čevljev so bili narejeni deloma iz — papirja.

* **Macropodia Hindenburgil.** Filijalka reške biološke ščacije je našla neko posebno vrsto rakov, ki jih je poslala na znano preizkuševališče v Neapoli. Nemški znanstveniki v tem zavodu so dognali, da te vrste rakov do sedaj še niso poznali. Iz obžudovanja za znamenitega nemškega vojskovodje so imenovali to novo vrsto rakov Macropodia Hindenburgil.

* **Najprijetnejše čtivo nemških vojakov.** Znani nemški založniški zavod Reclam je organiziral sistematično delovanje svojih cenih knjig nemškim vojakom na fronti. Iz statistike teh pošiljav izhaja, da čitajo nemški vojaki najraje romane in povesti angleškega romanopisca Dickensa. »Kölnische Zeitung« pravi, da pač tudi zato, ker zna Dickens mojstrsko opisovati hibe in neznajčnosti angleškega človeka.

* **Francosko in rusko vojno brodovje.** Kdor se hoče orijentirati o pomorskih silah teh dveh držav, kupi najbolje tozadevni seznam, ki ga je izdala znana Frankhova založniška tvrdka v Stuttgartu. Seznamu so pridodane tudi slike vseh glavnih ladijskih tipov. Seznamek je izšel kot 3. številka takozvanega »Stuttgarter Kriegsbilderbogen« ter stane le 25 pfenigov. Naroča se pri »Frankhsche Verlagshandlung Stuttgart.« Istotam se dobi za enako ceno tudi seznam angleškega brodovja (Kriegsbilderbogen Nr. 1) in pa nemške ter avstrijske flote (Kriegsbilderbogen Nr. 4).

* **Originalna zavarovalna ponudba.** Praška zavarovalna »banka Slavia« je dobila te dni z boljša naslednji dopis: »V Jarku, dne 24. februarja 1915. Ker smo ravno dokončali stavbo nove hiše (2 m pod zemljo, 1000 m pred rusko fronto), smo se podpisani lastniki odločili, da zavarujevali ter stavimo vašemu cenj. zavodu naslednjo ponudbo. Zavarovanje velja proti ognju, šrapnelom, granatam in proti podiranju. Prosim, da nam pošljete vašega zastop-

nika, ki naj stavo ceni in določi višino prispevkov. Zavarovalnino bi pošiljali v desetdnevni obrok. — Naša hiša se nahaja na glavni bojni fronti med Varšavo in Karpami. Prosim za hitri odgovor. — Joža Repka, Jan. Taborski, Alojzij Dvorski, lastniki.

* **Desetletnica bitke pri Mukdenu.** »Največjo bitko svetovne zgodovine« smo dosedaj imenovali ono pri Mukdenu, v kateri se je po devetdnevnem borenju odločila usoda rusko-japonske vojne. V terek je bilo temu 10 let, kar je končala. Pričela se je bila 25. februarja, 9. marca pa je bil ruski poraz popoln. Ogromna fronta mukdenskih pozicij in število udeležene vojske — na obeh straneh nad 600.000 mož — nam seveda danes ne imponira več, saj smo pričeli bitko med milijonskimi armadami in na frontah, ki merijo 1000 in več km. — Po padcu Port Arturja dne 3. jan. 1905 je udaril vrhovni poveljnik japonske armade general Oyama, ojačen z oblegovalno armado generala Nogija na ruske glavne sile. Obšel je rusko fronto na obeh krilih ter zaeno navalil na njen centrum. Po 14 dnevnem junaškem odporu je moral ruski vrhovni poveljnik Kuropatkin ukazati splošno umikanje na Tienlin. V bitki je bilo padlo 60.000 Rusov ter 70.000 Japoncev, Japonci so vjeli 30.000 sovražnikov. Z mukdenskim porazom je dosegla rusko-japonska borba svoj vrhunec in tehtnica se je definitivno naklonila na japonsko stran. Kot vojaški dogodek stopa mukdenska bitka pred gigantskimi boji današnje vojne v ozadje. Svoje ga velikega pomena za Rusijo pa ne bo izgubila nikdar. Iz mukdenskih strelskih jarkov se je napajala velika revolucija in z drugimi boji rusko-japonske vojne vred je pokazala mukdenska bitka vso takratno gnolobno ogromne ruske države. Povzročila pa je tudi novo reformatorično gibanje, kateremu se ima Rusija zahvaliti, da je niso strle naše in nemške armade že pri prvem navalu.

* **Konec vojne bo devetega aprila.** Vedeli smo, da se bodo našli neumni Tomaži, ki bodo našli kakor bruno debel las v kriptogramu, katerega smo priobčili pod zgorajšnjim naslovom. Gospod »Ničneveš« nam je poslal naslednji popravek: Ni res, da bo napravil konec vojne »neunte April«, in sicer radi napak, ki ste jih doznali že sami v notici »Konec vojne«. Res pa je, da bo konec vojne »Ende August« (koncem avgusta), kakor dokazuje naslednji kriptogram:

BELGIEN
JAPAN
ENGLAND
SERBIEN
FRANKREICH
RUSSLAND
MONTENEGRO
DEUTSCHLAND
ÖSTERREICH
TÜRKEI

Nič ne rečemo. Mogoče je vse. Opozarjamo pa na izvajanja pridnega in logično mislečega računarja, ki nam piše: Slavno uredništvo! V 55. številki Vašega cenjenega lista je preračunjen deveti april kot zadnji dan vojne. To pa je pomota, ki je nastala gotovo zaradi tega, ker se upošteva Portugalska, ki ni v vojni. Po mojem pravilnem preračunjenju bo zadnji dan vojne — prvi april. Prepričajte se sami:

TÜRKEI
RUSSLAND
SERBIEN
DEUTSCHLAND
ÖSTERREICH
UNGARN
FRANKREICH
JAPAN
MONTENEGRO
BELGIEN
ENGLAND

Če bo le res! Fedor Š., dijak I. a. — Bravo Fedor! Ta račun je pravilen. Potrjuje ga tudi ta — le slovenski »horoskop«:

VISOKA PORTA
SRBIJA
AVSTRILIJA
NEMCIJA
ČRNAGORA
JAPONSKA
OGRSKA
ANGLIJA
BELGIJA

Prvi april! Quod erat demonstrandum!

* **Kako se potuje sedaj v Ameriko?** Če je v prejšnjih mirnih časih kdo vprašal, kako se potuje v Ameriko, je dobil na to celo kopo odgovorov. Saj je pa tudi v mirnih časih bilo dokaj lahko dospeti čez veliko lužo. Vse polno prog je vezalo evropsko celino z Ameriko. Kakor se

je med vojno marsikaj spremenilo, tako so se tudi ta morska pota za parnike zelo spremenila. Kdor se hoče iz Avstro - Ogrske, Nemčije ali Švice podati na pot v Ameriko, ta mora vzeti progo čez Genovo v Italijo. Italijanski Lloyd, Navigazione Generale Italiana in druge italijanske družbe vzdržujejo redno zvezo s severoameriški pristanišči. Iz Genove odhaja vsak teden po en parnik, ki rabi za svojo pot kakih 12 do 14 dni. Istotako se vsak teden vračajo po isti poti parniki iz Amerike. Poleg Genove pa prideta še dve mesti pri vprašanju zveze z Ameriko v poštev. Sta to nevtralni pristanišči Rotterdam, odkoder odhajajo parniki proge Holand - Amerika vsako soboto, in Kodanj, od koder je danska parniška zveza čez Kristijanijo in Kristiansund. Iz Kodanja vozijo parniki po dva- do štirikrat na mesec. Pri obeh teh progah traja vožnja približno dvanajst do štirinajst dni, v najboljšem slučaju pa devet dni. Zveze z Ameriko so torej precej otežkočene, a k tem težavam pride še dejstvo, da italijanske prekmorske družbe ne sprejemajo nobenih potnikov med 16. in 60. letom, ker bi bilo lahko mogoče, da bi Angličji pri Gibraltarju te potnike vjeli.

* **Dvajset zapovedi za gospodinjce.** Največja dolžnost prebivalstva je sedaj štedenje z živili. Le, ako bomo varčevali z moko in kruhom, tedaj prestanemo srečno sovražnikovo obleganje in uničimo naklepe neprijatelja, ki nas hoče izstradati. V tem oziru velja tudi za nas 20 zapovedi, ki jih je sestavil prof. Wollmann za nemške gospodinjce. Te zapovedi se glase: 1. Uživanje pšeničnega kruha in peciva se mora popolnoma opustiti, ali pa vsaj za tri četrtine omejiti. 2. Rženi in koruzni kruh mora nadomestiti pšenično pecivo; pazi, da ne pride niti skorjica tega kruha v nemar. 3. Ovsena kaša in ovseni močnik je dobra hrana za otroke. 4. Mesto riža, graha in leče jejte zelenino in krompir. 5. Krompir mora postati glavna hrana; odrasli naj povzijejo do 400 g krompirja na dan, da štedijo moko. 6. Pri uživanju mesa bodite zmerni. Le oni, ki težko delajo — duševno ali telesno — naj jedo vsak dan meso. 7. Kjer so divjačina in ribe na razpolago, naj nadomestijo kuretnino. 8. Varčujte z jajci. 9. Omejujte se pri uporabi masla, sira in smetane. 10. Mleko dajte predvsem otrokom. 11. Varčujte s svinjsko mastjo; nadomestite jo, kjer je mogoče z lojem, oljem in rastlinsko maščobo. 12. Porabite več sladkorja. Mesto piva pijte sladko limonado. Mesto 20 kg sladkorja naj se porabi na leto 45 kg za osebo. 13. Kjer je dobiti južno sadje: citrone, mandlje, orehe, pomaranče, naj se to čim največ uporablja. 14. Posušeno in vkuhanu sadje se naj popolnoma uporabi. 15. Jejte zelenino, zlasti na spomlad. 16. Pijte slabejšo kavo in čaj, zato pa jo tem bolj sladkajte. 17. Ne bojte se, da bi zmanjkalo soli. Pač pa varčujte z dišavami. 18. Alkohol je dovolj, toda ogibajte se ga. 19. Zbirajte vse kuhinjske odpadke v čistih posodah in uporabite jih za krmiljenje živine. 20. Kdor ima kaj denarja, naj si sistematično kupuje zalogo živil, toda le toliko, kolikor bo res potreboval, ako se strogo drži predpisov varčnosti in štedljivosti.

* **Ruski pamflet proti Avstriji in Nemčiji.** Včeraj smo podali kratek izveček iz nekega spisa, ki ga razširjajo Rusi po Galiciji in Poljski. Iz ruskega pamfleta je razvidno, s kakimi sredstvi deluje sovražnik in — kako napačni so njegovi računi. V naslednjem podajemo daljši izveček, kakor ga razpošilja c. kr. korespondenčni urad:

Iz vojnega tiskovnega stana poročajo: V Galiciji razširjajo Rusi ob začetku vojne v Moskvi tiskano brošuro z naslovom: »Kdo je močnejši: mi ali naši sovražniki?« Ta publikacija kaže po svoji vsebini prav jasno, kakšnih laži, zaviljanj in brezmejnih pretiravanj se morajo posluževati ruski vodilni krogi, da bi pobudili pogum in zaupanje ljudstvu. Sklepati pa se da po njej tudi na kulturni nivo ljudstva, ki verjame trditvam take šušmarije.

Brošura začena z nesram. napadom na našega vzvišenega vladarja, češ, da je bilo dolgo vladanje cesarja Franca Jožefa vedno posvečeno zatiranju Slovanov. Nato sledi obrekovanje nemškega naroda, njegovih vojskovodij in njegovega cesarja. Nemci se imenujejo, sklicevaje se na neko Bismarckovo besedo, stranka podčastnikov, katerih vsak hrepeni po odlikovanju. Brošura navaja nekdanjega smrtnega sovražnika Rusije Napoleona, »velikega Korka, genialnega vojskovodjo«, da bi dokazala, da nemški vojski manjka

»Dvakrat pomaga kdor hitro pomore.«

to velja zlasti pri telesnih bolečinah, kakor nastopajo pri revmatizmu, pro-

tinu, ishiasu, nevralgijah, podagri, lumbagu (Hexenschuss). Tu se nam vsaka minuta bolečine zdi neskončno dolga in zato smo za hitro olajšanje bolečine posebno hvaležni. Tako

hitro olajšanje bolečin prinaša Fellerjev preizkušeni rastlinski esenci fluid z »Elsafliid« in zato ga iz hvaležnosti tudi stototično vedno priporočajo. Tudi mi ga našim bralcem

prav toplo priporočamo in bi bilo želeli, da bi ga spoznal vsak od bolečin mučen. Lekarnar E. V. Feller v Stubici, Elsa trg št. 236 (hrvatsko) pošlje 12 steklenic »Elsafliida« fran-

ko za 6 kron. Ravnotam tudi lahko naročimo Fellerjeve odvajalne rabarbarske kroglice z zn. »Elsa kroglice« 6 škatlic franco za 4 K 40 v.

poročje — — —

dobrega razpoloženja in navdušenja, da njeni vojskovodje poznajo samo parade manevre ter se spoznajo na spletkah in škandaloznih dvorskih dogodkih. Navajata se Maksimilijan Harden in pa opisovalec življenja »V malih nemških garnizijah« kot glavni prič, da so višji krogi nemške armade gnili do korenine ter da sloni njena disciplina le na paličnem principu kralja - korporala Friderika Velikega. Nemški vojni vjetniki da se odlikujejo s popolno nepoučenostjo o vojnem položaju, omejenostjo in nekulturnostjo.

Nikdar da ne bo mogoče poraziti Rusije s četami, katerih moč se je zlomila ob mali Belgiji in ob slabotnem Lüttichu.

Tudi o avstro - ogrski armadi ne govori brošura najboljšega. »Uporom« v vojski, ki jih povzroča narodnostna sestava armade, katera obstoja le iz izvežbanih vojakov, ne pa pravih bojevnikov, se pridružuje pomanjkanje inicijative pri posameznih voditeljih, strah pred odgovornostjo in potlačenost nižjih šarž.

Tem malo vrednim nasprotnikom stoji nasproti slavna ruska armada, največja na svetu, ki se v zvezi z najplemenitejšimi in najkulturnejšimi evropskimi narodi bori za pravično stvar. Vodi pa to armada geslo njenega vzvišenejšega vrhovnega poveljnika: »V Berlin!«, da bo, kakor plaz, vse uničila pred seboj in osvobodila Evropo, ječečo pod vojaškimi bremenji.

Natančnejši »utemeljitvi« teh vodilnih misli je posvečen sledeči del brošure.

Iz razmer moči borečih se armad, iz ordre de bataille Rusov in Francozov sklepa brošura na brez-pogojno zmago Rusije in njenih zaveznic. Pri tem pa tako mimogrede označuje galske trdnjave kot nezadostne, utrjeno črto ob Mazurskih jezerih pa kot slabo, ki da ne more resno zadržati ruskega zmagovitiga prodiranja.

Posebno poglavje posveča brošura nemškemu letalom, katerim sicer priznava premoč na polju aparatov, ki pa vendar niso nevarna.

Tudi v nemški mornarici da ni vse ugodno. Nerazumljiva nemška posebna naklonjenost za ladijske topove malega kalibra, bojno vrednost ladij, močno zmanjšujoče neugodno placiranje artiljerije in drugi momenti, ne kažejo, da bi bila nemška flotila nevarna. Ne glede na kolosalno moč angleških in francoskih pomorskih sil, je rusko brodogradništvo izkustvih iz japonske vojne, svojih izvrstnih ladijskih posadkah, kakor tudi po osebi admirala pl. Essena, vsaj enakovredno nemški.

Evidentna vojaška premoč Rusije gre roko v roki z njeno narodno gospodarsko močjo.

Vsled bogate žetve v letih 1909. in 1910., stoje ruske finance sijajno. Rusija ima največjo zalogo zlata na svetu in razpolaga z neizmernimi davčnimi viri. Pripravljajo se zakoni v povišanje davkov od tobaka in žganja. Razmišlja se o pobiranju vojnega davka. Povodom vojne se ruska trgovska bilanca prej boljša in valuta bo gotovo le malo trpela. Ruska industrija — izvzemši ono v poljskem rajonu — in ruska trgovina prenašata sijajno svetovni vihar, ki ga je razvnela Nemčija.

Tej skrbno sestavljeni prijazni sliki sledi slikan, črno v črno, opis gospodarskih udarcev, ki groze Nemčiji in Avstro - Ogrski po vojni. Nemško posojilo 5 milijard, največje notranje posojilo v zgodovini državnih financ, je najboljši dokaz za izredno težavni položaj Nemčije. Panika v nemških bankah in hranilnicah, preobremenjenost nemškega državljanstva z davki, sta simptomatična pomena. Uničenje nem. trgovine in nemške industrije je istotako neizogibno, kakor je z gotovostjo pričakovati lakote v Nemčiji. Ze so se začeli samomori nemških bankirjev, že stradajo vojak, že je uničenih na milijone mirnih državljanov.

Vojna ob takih okoliščinah je za Nemčijo največja blaznost, njena gesta jakosti ni nič drugega, nego gesta obupa!

Skoro že v slabšem položaju se nahaja Avstro - Ogrska. Ze v prvih mesecih vojne je bila izčrpana vsa zaloga denarja avstro - ogrske banke. Zbogom tudi denarna valuta! Razsulo, lakota, upori čakajo Nemčijo in Avstro - Ogrsko.

Brošura zaključuje s sledečimi besedami: Ruske vojske in rusko zlato govore za to, da mi Rusi in z nami naši zavezniki izidemo kot zmagovalci iz tega boja narodov, kakršnega ni bilo od začetka sveta.

Mi prinesemo Evropi in svetu mir in osvobodjenje Slovanov. Z nami je resnica, duševna sila in vojaška moč. Naprej torej, za stoletja stare principe, ki jim je ruski narod tekom svoje dolgoletne zgodovine vedno ostajal zvest. Za svobodo, za zatiranje, za domovino, proti sili!

To je na kratko bistvena vsebina pamfleta, katerega širi Rusija, meneča, da služi svoji stvari.

Streliški jarki preji in sedaj. Čeprav je sistematična uporaba streliških jarkov uvedba novejšega časa, vendar so jih poznali že v vojskah vseh časov. Ze Cezar je uporabljal take poljske utrdbe v svoji vojni proti Galcem, zlasti v zadnjem boju pri Aleziji. Njegove čete so izkopale tu globoke in široke jarke, v katere je dal napeljati vodo. Za temi jarki je napravil velike zemeljske nasipe in palisade ter je sploh skušal ovirati sovražnika, da ne bi prišel do njegovih pozicij. Poznal je tudi že druga sredstva današnje vojne, tako žične ovire, maskirane luknje, v katerih so bili ostri koli itd. V njegovi vojski so bile rimske legije opremljene tudi z lopatami, kakor jih imajo sedaj naše čete. V moderni vojni je prvič vpeljal Karel V. to novodobno uvedbo. Vsakemu polku svojih »landsknehtov« je pridelil 400 pionirjev, ki so delali utrdbe in jarke. Pozneje, v dobi manevrske taktike, ko so si vojske stale nasproti po več mesecev, da, celo po več let, so se okoli še bolj uporabljali. Turenne je v te svrhe uporabljal celo konjenico. Tudi Friderik Veliki je mnogo držal na te poljske utrdbe. Njegovo taborišče leta 1761. pri Buncelvicu je bilo dolgo za vzgled kot najbolje utrjeno taborišče. Istotako je bil nadvojvoda Karel, zmagovalac pri Aspernu, vnet zagovornik okopov. Samo Napoleon, ki je »dobival svoje zmage z nogami svojih armad«, ni dal mnogo na take poljske utrdbe. Po njegovem mnenju je vojna v okoliščinah le zavlačevala vojno in nje končni uspeh. Ko pa je bival na Sv. Heleni in premišljeval o svojih vojnah, je prišel vendar do zaključka, da ni storil prav, ko je preziral tako važno in koristno uvedbo. — Seveda pa se mora pomisliti, da streliški jarki in okopi v prejšnjih časih in vojnah nikdar niso bili niti podobni sedanjim streliškim jarkom, kjer je vse bolj praktično in moderno urejeno, kakor v prejšnjih vojnah.

Razkuženje že nošenega vojaškega perila. Mnogo naših vojakov pošilja sedaj svoje rabljeno perilo domov prati. S tem se ne razširja lahko samo mrčes, nego tudi hude nalezljive bolezni. Posebno v nevarnosti so perice. Temu se lahko ognemo, ako perilo razkužimo. Najbolje je in najzanesljiveje, ako perilo namočimo za 24 ur v 3% lysoformovi raztopini, kar zanesljivo uniči vse bolezenske kili. Perilo pri tem ne trpi. Zagotovilo, da je ali je bil človek, ki je perilo nosil, zdrav, nas ne more varovati, kar nas uči izkušnja.

Erzoiavna poročila.

TURŠKI KOMUNIKE O BOJH V DARDANELAH.

Carigrad, 9. marca. (Kor. urad.) (Zakasnelo došlo.) Zastopnik Wolfovega urada poroča iz Canak - Kale od včeraj: V nedeljo opoldne so pričele angleške ladje tipa »Agamemnon« in »Nelson« ter dve francoski linjski ladji zopet obstreljevati fort Medždije s točo krogel največjega kalibra, nakar je posegel nasproti ležeči fort Hamidije vmes z najtežjimi krogli. Takoj pri prvih streljih so krogle trikrat zadele ter prislile neko sovražno ladjo, da je zapustila bojno črto, kar je pozdravljalo moštvo forta z veseljem »Ura!« Sovražnik je takoj nameril silen ogenj proti fortu Hamidije. Njegove granate kalibra 35 cm, so pretresale zrak. Krogle pa so padale preblizu ter vzbukale morje. Po štirurnem silnem artiljerijskem boju je odplul sovražnik proti izhodu iz Dardanel. Dasiravno je sovražnik oddal 400 strelcev, je ostal fort Hamidije nepoškodovan. Samo neka sedaj zapuščena vojašnica je bila poškodovana. Nešteti deli granat leže okrog.

TURŠKI KOMUNIKE. — RUSKO ČRNOMORSKO BRODOVJE OBSTRELJEVALO ZUNGULDAK.

Carigrad, 9. marca. (Kor. urad.) Zakasnelo dospel.) Poročilo Agence telegraphique Milli: Glavno taborišče poroča: Predvčerajšnjem je izrabilo rusko brodogradništvo priliko in obstreljevalo med tem, ko je naše lahke brodogradje preiskavalo rusko obrežje, pristanišča Kilimil, Zungulda, Koslu in Eregil. V Zungulda je bila razdejana bolnišnica ter 15 hiš francoske četrti ter je bila v pristanišču potopljena grška ladja »Taxiaria«. Neke sovražna torpedovka, ki se je hotela približati pristanišču, je bila zadeta od krogel naših baterij in se je umaknila v Eregil. Petdeset starih lesenih stavb v grški četrti so krogle zažgale. Ravnatelj neke ruske mornariške družbe, neki Grk, je bil ranjen, njegova žena in 2 njegova otroka sta bila ubita.

Vihar v Sredozemskem morju. Ženeva, 12. marca. (Kor. urad.) Po poročilu listov iz Marseille se je

moral poštni parnik »Eugen Pereire«, ki je odplul iz Marseille v Algir in ki je imel 195 potnikov na krovu, vsled strašnega viharja na morju, vrniti v Marseille.

Car na potu.

Petrograd, 11. marca. Car je te dni obiskal Helsingfors ter se je včeraj zopet vrnil v Carskoje Selo.

General French ni šel v Rusijo.

Kristijanija, 12. marca. (Kor. ur.) Poročilo, da je general French pasiral Bergen, je napačno. Gre za lorda Frencha, ki je potoval z rodbino skozi Kristianijo v Petrograd.

Nemška brezžična stacija. — Ostanke razbite ladje.

Pariz, 11. marca. (Kor. urad.) Iz Las Palmasa javlja »Temps«: Kakor poroča »Tribuna«, deluje na krovu nekega v Las Palmasu zasidranega nemškega parnika brezžična telegrafna stacija. Ostanke razbite pomožne križarke »Kaiser Wilhelm der Grosse«, ki so plavali do sedaj v višini Rio de Ora, so se potopili.

Protivlada na Portugalskem.

Curih, 12. marca. Iz Pariza se poroča: Kakor poroča »Journal des debats« sta dospeli dve angleški križarki iz Gibraltarja na Portugalsko do izliva reke Tajo, kjer so izkrcale moštvo. V angleškem poslanstvu je bilo mnogo beguncev iz severnega dela Portugalske, kjer se je razglasila posebna vlada.

Delavsko gibanje na Angleškem.

Iz Londona se poroča da so delavci ladijedelnice, med njimi 12.000 Vickerske Companyje stopili v stavko. Včeraj so imeli na posredovanje trgovskega urada konferenco z delodajalci, ki pa ni imela uspeha. Delavci so razburjeni nad poročilom vladne komisije za premoč, ker poročilo, da je premoč še v izobilici, ne odgovarja resnici.

Glasom londonskih poročil je sklicala angleška delavska stranka za jutri 4000 ljudskih shodov na Angleškem, ki bodo sprejemali resolucije za mir.

Iz Haaga se poroča: Tu se zelo živahno razpravlja o štirinajst dnevnem prekinjenju plovbe med Anglijo in Ameriko. »Nieuwe Rotterdamse Courant« pripominja, da se kaj sličnega že več stoletij ni pripetilo. V tukajšnjih krogih se misli, da je to prekinjenje plovbe v zvezi z delavskim gibanjem in da hočejo Angleži z ozirom na resnost položaja to dejstvo prikriti.

London, 11. marca. (Kor. urad.) »Morningpost« poroča iz Cardiffa: Posetniki premogokopov v Južnem Walesu so obliubili delavcem, da se izognejo mezdinim prepričim, za dobro vojno novo, zvišano mezdo.

Darila.

Upravištvu naših listov so poslali:

Za »Podružnico Rdečega križa za Kranjsko«: G. A. Klinar, deželni stavbni nadsvetnik, 10 K, mesto venca na krsto umrlega šolskega svetnika c. kr. profesorja L. Lavtarja v Mariboru, in Anton Mucha iz Metlike, 5 K, mesto venca pokojnemu g. šolskemu svetniku Luki Lavtarju v Mariboru. — Skupaj 15 K.

Za »Ciri - Metodovo družbo«: Mucha Anton iz Metlike, 5 K, mesto venca pokojnemu g. šolskemu svetniku L. Lavtarju v Mariboru. Srčna hvala!

Današnji list obseva 12 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 10. marca: Helena Bele, mestna uboga, 89 let, Japljeva ulica št. 2.

Dne 11. marca: Božo Markič, honved ogrskega pešpolka št. 26, v rezervni vojaški bolnišnici. — Josip Štrukelj, zasebnik, hiralec, 81 let, Radečkova cesta 9.

V deželni bolnišnici:

Dne 6. marca: Uršula Rant, poljska dninarica, 53 let. — Fran Verčič, rejenc, 3 dni.

Dne 8. marca: Ivan Jaklitsch, hišni posestnik, 58 let.

Dne 9. marca: Karolina Koletzky, kuharica, 54 let.

Dne 10. marca: Marija Jelenc, poljska dninarica, 22 let. — Hermina Dinter, brivčeva hči, 6 let.

Velika svota denarja

se zamore naključiti vsakomur, ki postane naš naročnik. — Brezplačna pojasnila pošilja: 545

Srečkovno zastopstvo 1. Ljubljane

Odol

y lični vojno-poštni škatli.

Na mnogostransko pobudo z bojišča dobavljamo kot ljubezenska darila 1/2 steklenice Odoła v lični kovinski škatli, ki se že kot popolnoma za odposlatev opremljeno vojno-poštno pismo pripravljena dobiva po vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah itd. za originalno ceno kron 1.20*.)

*) Kovinasta vojno-poštna škatla se med vojno dobavlja brezplačno. Da se lažje jemlje seboj, smo zato izbrali polovično steklenico.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 308.2 Srednji dnevni tlak 736 mm

marca	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
12.	2. pop.	735.9	7.5	sr. jžzah.	jasno
"	9. zv.	736.6	1.5	sl. svzh.	"
13.	7. zj.	735.7	-2.7	sr. svzh.	"

Srednja včerajšnja temperatura -0.7° norm. 3.0. Padavina v 24 urah mm 0.0.

Zahvala.

Ob smrti našega iskreno ljubljenega, nepozabnega soproga, očeta, starega očeta, brata, tasta, gospoda

Bogomir Helmicha

c. kr. nadpoštarja

izrekamo najiskrenejšo zahvalo vsem za izkazano sočutje in mnogobrojno udeležbo pri pogrebu.

V prvi vrsti hvala pred domač. g. župniku, nadalje g. poštnemu komisarju g. Dr. Zornu, g. nadpoštarju iz Skofje loka, vsem prijateljem in znanecm ter vrli požarni brambli za častno spremstvo na zadnji poti.

Železniki, dne 12. marca 1915.

679

Žalnočja soproga in otroci.

Brez posebnega obvestila.

Naš Gospod nad življenjem in smrtjo je našega iskreno ljubljenega, srčno dobrega soproga, oziroma očeta, sina, brata, strica, nečaka, svaka in zeta, gospoda

Gustava Kastnerja

veletržca in nadporočnika pri domobranskem pešpolku št. 27

danes ob četrtna 3. uro popoldne, po kratkem trpljenju poklical k Sebi.

Pogreb bo v nedeljo, dne 14. t. m. ob peti uri popoldne iz hiše žalosti Dvorski trg št. 1 na pokopališče k sv. Krištofu, kjer se položi nepozabni v rodbinsko grobnico.

V LJUBLJANI, dne 12. marca 1915.

Mihail Kastner, c. in kr. kontreadmiral.

Julija Dornig, vladnega svetnika vdova,

Robert Kastner, lekarnar,

Pavel Kastner, lastnik vinogradov,

Hans Kastner, uradnik Leykam-vevške tvornice za papir, bratje in sestra.

Terzi Kastner, soproga,

Gusti Kastner, hčerka,

Jakovina Kastner, mati.

Feliks Jäger, c. in kr. nadporočnik pri saperskem oddelku 27,

svak.

Sina Kastner roj. Bischoff

Mina Kastner roj. Tschurn

svakinji.

Apolonija Jäger, tašca.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

681

Pismo slovenskega konjenika, ki služi že sedmi mesec v Hindenburgovi armadi.

Bojno polje, 22. februarja 1915.

Ljubi stric! Vaše tri dopisnice sem pred kratkim prejel in se vam vsem zahvaljujem za poslane pozdrave iz domovine. Preje mi ni bilo mogoče odgovoriti, ker smo bili ravno na velikem potovanju proti severu in je bilo treba vsak dan napraviti okoli 40 km v skrajno neugodnem vremenu. Snežni metež in burja sta nas spremljala vso pot gori do Visle. Videl sem pri tem razliko med južno in severno Poljsko. Že od znane velikega trgovskega mesta L. naprej proti severu so polja veliko bogatejša in sploh napravi vsa okolica vtis blagostanja v nasprotju s pokrajinami v južnem delu, kjer je sam pesek ali pa močvirje. Interesantna je okolica L. Tovarne v severnem predmestju so povečini porušene, ravnatoko seveda tudi vile in druga poslopja. Videti je zelo veliko tovarniških dimnikov, ki so do sredine podrti, kakor bi jih obglavil, ali pa imajo velike luknje, da stoji samo še na tankih stebrih. Veliko krasnih vil je porušeni in zapuščenih in kamor pogleda oko, na levo in desno od ceste, povsod je videti posledice bitke: pogorišča, razvaline, vse zapuščeno. V mestu samem vlada velika beda. Beračev se ni moglo odkriti, na vsak korak stoji izstradani otroci delavcev, ki prosijo denarja ali kruha. Električna železnica vozi normalno, tudi v predmestju. V velikih hotelih kakor v Grand hotelu in v hotelu Savoy je tudi normalno življenje, celo vsak večer koncert. Civilne osebe smejo pa samo do desete ure zvečer ostati v hotelih, pozneje samo vojaki. Zvečer je na glavni ulici velika promenade, ki se pač kaj malo ujema z moralnimi načeli; pač posledica borbe za kruh... In marširali smo dalje po ravni cesti skozi manjša mesta in vasi, ki so pa po večini malo trpele od vojne. Tu se je nemška vojska že dobro udomačila, povsod so napravljeni veliki kačipoti in tudi ceste so deloma prekrstili po svoje: Hindenburg - Platz, Kaiser Wilhelmstrasse itd. — Slednji smo dospeli do Visle, oziroma do mesta WL, kjer je bila v novembru velika bitka. Tu so v miru nastanjeni kozaki in sicer tretji uralski kozaški polk, kakor sem čital na vojašnici. Konje imajo nastanjene v lesenih barakah, ki so jih pa za enkrat prepustili nam. Vojašnica je popolnoma zapuščena, vsa okna in vrata so razbita, ostale so le prazne stene. Okrog barak je seveda nepopisno blato, ki ga je prekoračiti mogoče samo z nepremočljivimi čevlji. — Začasno smo imeli samo nalogo, stražiti levi breg reke, ker na desnem je bil še sovražnik. Tu je reka že zelo široka, skoro 1 km, pa vendar je bilo mogoče opazovati s prostim očesom sovražne patrulje na drugem bregu. Streljalo se je zelo malo, le tu pa tam je počil strel, drugače je vladal mir. Mesto PL je nasproti tako lepo svetlikalo v soncu, da bi skoro videl na uro v zvoniku. No, pa saj danes lahko že bližje pogledam na zvonik, sovražnik se je umaknil daleč nazaj in mi smo prestopili nemoteno reko. Most pri WL je seveda porušen in prevažanje s parniki traja precej časa, posebno se ker plove veliko ledu po Visli. — Ceste so na obeh straneh slabe, srečo imamo, da je zopet pritisnil mraz, drugače bi obtičali v blatu. — Nehote se spominjam na oni voz, ki sem ga videl pred tednom sredi na polju. Običal je in ostal tam za spomin; bil je namreč omnibus Crystalle Palace hotela iz Ostenda, ki so ga Nemci pripeljali sem na Rusko in tu ga čaka usoda — pogina. — Vse povsod ležijo tudi konji, ki so onemogli in poginili vsled napora. Cele jate vran in kavk posedajo po mrhovini in podivjani psi glodajo konjske kosti. Mrtvece je videti le redko, da bi ostali nepokopani, le če jih ni mogoče pokopati vsled neprestanega ognja, leže včasih tudi po teden na prostem. In kjer leže pokopani junaki, ki so padli v boju, je napravljen lep grob, navadno po vrsti — eden za drugim, nad vsakim preprost lesen križ z napisom. Na križ povesejo Nemci navadno čelada padlega in grobove okrasijo z smrekovimi vejicami. Včeraj sem videl ob cesti trinajst grobov zaporedoma, na vsakem križu čelada. Tudi Rusi napravljajo lepe grobove, istotako kakor mi. Včeraj je bil eden najnapornejših dnevo v celotni vojni. Od ranega jutra so neprestano grmeli topovi. Bil je strašen artiljerijski boj in popoldne je pričelo še močno deževati, tako, da ni bilo nič kaj prijetno. Sovražnik

se je z nepopisno žilavostjo branil in tudi napadal, in še pozno v noč, ko ni bilo prav nič več videti, je še vedno grmel iz topov, dokler niso slednjič vendar utihnili. Bili smo v malem mestecu Dr. pri PL in čakali na trgu na daljna povelja. Granate so padale prav blizu cerkve. Tu v tem mestecu se je zgodil pred par dnevi zanimiv slučaj. Rusi so napadli ponoči, oziroma zvečer Nemce in vnel se je boj po hišah. Hoteli so udreti v župnišče, kjer je bil nastanjen štab in osvojiti so hoteli topove, ki so stali na trgu. Prešlo se je veliko krvi, več kakor dvesto Rusov je padlo, pa tudi Nemci so zgubili blizu sto mož. Se sedaj je videti povsod polno krvi, patron, čepic in različno opremo. Na pokopališču so večinoma že vsi pokopani, razun štirih ruskih vojakov, ki leže še na prostem, med njimi častnik. V strelskih jarkih okrog mesta je še veliko trupel nepokopanih. — Reči moram, da napravijo ti mrtveci čuden, neprijeten vtis na človeka. Če se tudi drugače ne misli na smrt, vsak pomisli na se ob pogledu na te blede obraze in steklene oči... Pa se kaj hitro pozabi; človek se pač vsega privadi. Če bom imel srečo, da pridem zdrav in s celotno kožo domov, vam povem še marsikako zanimivost, saj sem doživel v teku teh sedmih mesecev — preveč... Slovenski jezik mi tu prav dobro služi. Poljsko že prav dobro razumem in če bo vojna trajala še eno leto, bom znal perfektno. Novice izven večinoma iz „Slov. Naroda“ in vedno berem, da so kranjske klobase vsak dan dražje, ker manjka moke. Mi jemo toliko mesa, da ga imamo do grla zadosti in herbate, kakor pravijo Poljaki čaj, nisem vsem svojem življenju toliko popil, kakor v teh sedmih mesecih. — Proše panja herbate. Nema nič, vsički zabrali in pehčali. — Sploh ta „nema nič“ in „zabrali“ je postalo tu že prislovica. Srčne pozdrave vsem Vaš Stanko.

Pomen ženstva v narodih.

Najbolj razširjeni in najbolj ugledni ameriški list za ženstvo „The Family“ je presenetil in razburil ameriško javnost z razkritjem, da gineva lepota ameriškega ženstva.

Znano je, da se odlikuje ameriško ženstvo po posebni lepoti. Vsa Amerika je ponosna na lepoto svojega ženstva, tako, da njegovih slabih lastnosti sploh ne opazi, in naravno je, da je poziv časopisa „The Family“: »Ameriško ženstvo, neguj in čuvaj svojo lepoto« našel najizvahnnejši odziv. Seveda so tudi drugi listi posvetili temu vprašanju vso svojo pozornost in priobčili so dolge razprave, kako se da telesna lepota ohraniti in izpopolniti. Stvar se je vsestransko obravnavala. Razpravljalo se je o pomenu vsakodnevnega kopanja in dognalo se je, da je najbolje, če se rabijo kopeli, v katerih se mila vodi primeša smrekov sok. Priporočalo se je, naj se vsaka ženska vsak dan vsaj eno uro izprehaja na svežem zraku, naj zmerno, toda redno dela lahke telesne vaje, naj svoj obraz umiva najprej z mlačno vodo, ga masira po znanih predpisih in potem umije z mrzlo vodo. Dalje so bile priobčene obširne razprave o kosmetičnih sredstvih in kar še sploh spada k pomočkom za povečanje in izpopolnjevanje ženske lepote. Seveda se je poudarjalo, da je uspeh zanesljiv le, če so pomočki posebno kosmetični, primerni vsaki posamezni osebi, določiti jih more pač samo specialist.

Nikarj misliti, da je vse to le vprašanje nečimernosti. Že to, da je življenje veliko lepše in lažje pri narodih, ki imajo lepo ženstvo, kakor pri drugih, opravičuje skrb Amerikancev, da se njihovo ženstvo ohrani lepo. A lepota ni samo zunanja lastnost. Lepa je ženska le, če je lepega obraza in lepe rasti, poleg tega pa tudi zdrava, krepka in jedrnata.

Vsa moč in vse zdravje naroda je odvisno od njegovega ženstva in narod, ki nima takega ženstva, mora počasi propasti in izumreti.

Znanost je dognala, da je ženski organizem pravi nosilec konstitucijske sile in tistih snovi, iz katerih se rodi nov človek, moški da je pri tem le pomočnik. Ženska ustvari in rodi človeka, moški je samo provzročitelj, da se to stvarjenje začne. Pri organizmihi nižje vrste je znanost že dognala, da je mogoče provzročiti porode zgolj mehaničnim potom, s pomočjo elektrike na primer, in da se na ta način ustvarjena bitja le prav neznatno razlikujejo od bitij, ki so nastala naravnim potom. Tudi pri partenogeničnih (devičnih) porodih se je pokazalo, da se nov človek porodi v prvi vrsti iz ženskih elementov. Če je oče slab in bolan, lahko zdrava ženska še vedno rodi zdrave in krepke otroke, nasprotno pa so

otroci redkokdaj zdravi in krepki, če je mati slaba in bolna. Zgodi se le izjemoma, da pridejo od bolne ali slabe matere zdravi otroci, in še to le tedaj, če je oče posebno zdrav in krepak.

Od zdravja, jedrnatosti in lepote ženstva je torej odvisen vsak narod in vsa njegova bodočnost. Če začne ženstvo degenerirati, gre z dotičnim narodom hitro navzdol. To vidimo pri Francozih. Njih visoka kultura, njih veliko bogastvo, ki jim omogoča, da si privoščijo vse užitke, kar jih nudi življenje, vse to je krivo, da je ženstvo telesno oslabelelo. Res je sicer, da Francozinja navadno ne mara imeti mnogo otrok. Toda na nazadovanju porodov ni kriva samo ženska volja, ampak tudi telesna nezmožnost ženstva. Ta isti pojav, kakor pri Francozih, vidimo četudi v manjši meri, pri Špancih in pri Angležih.

Na Angleškem se je rodbinsko življenje razvilo precej drugače, kakor na kontinentu. Anglež se je navadil živeti takorekoč izven svoje rodbine. Svoji ženi pušča, da gospodari doma kakor hoče in v družabnem življenju ji je odkazal odlično mesto, sam pa hodi po svojih potih in imenuje svoj lastni dom »the house of my wife« (dom moje žene). Tako ni žena svojemu možu nikjer na potu in on ne njej. Žena ne ve ničesar o moževem delovanju, o njegovih kupčijah, o njegovih službi ali o njegovih znanstvenih ali političnih prizadevanjih in je tako vzgojena, da se za to tudi nič ne zanima. Nasprotno pa se mož tudi prav nič ne zanima, kake športe goji njegova žena, kake družbe obiskuje in sploh kaj počne. Pri nas je navada, da nosita mož in žena skupno vse domače skrbi, na Angleškem pa so domače skrbi popolnoma prepuščene ženi. Nasprotno pa prenaša mož na Angleškem vse druge skrbi sam in svoji ženi o njih sploh nič ne pove.

Ta popolna ločitev, to popolno odtujenje moža od žene je pač eden poglavitnih vzrokov velikega gibanja suffragetk na Angleškem. Dame najodličnejši krogov, dame, ki žive v izobilju in so obdane z največjim komfortom, katerim ne manjka ničesar, kar more žensko srce želeli na materialnih udobnostih, so še na ulice, so metale bombe, so se pretepale s policaji in se pustile s popolnoma raztrganimi oblekami vlačiti v zapore.

Samo močne, zdrave in lepe ženske lahko pomagajo, da se preroči narod. In skoro vsi narodi so tega potrebni, kajti nobeden ne more reči, da je telesno popoln. Biti narod krepkih, zdravih ljudi, to je cilj in ta se doseže le, če bodo matere bodočih generacij zdrave in lepe. Močne, zdrave in lepe matere so še vsak narod spravile naprej. Ravnovredno ženstvo je bilo nosilna moč v heroičnih časih stare Grške. Brez močnih zdravih in lepih žensk ni mogoča prava kultura, kajti moški sami je ne morejo ne vzdržati, ne izpopolnjevati. Ženska je biološki fundament vsakega naroda, a je postala pri nekaterih narodih le nekaj biološki privesek. Ko se je to zgodilo pri starih Grkih, so propadli in propadali ter propadli so tudi vsi drugi narodi ki so se takorekoč zapirali v domove. Harem je vzrok silnega propada orientalskih narodov. Dorske ženske, ki so gale telovadile z mladeniči in se z njimi borile, so imele za ohranitev države ravno toliko zaslug, kakor moški. Tudi stari Rim je postal mogočen samo, ker je bilo njegovo ženstvo zdravo, krepko in lepo in rimska država, ki je propadla vsled pokvarjenosti svojih moških, bi bila propadla še dosti prej kakor se je to res zgodilo, da ni rimsko ženstvo izza starih časov ohranilo mnogo svojih vrlin.

Vsak narod, ki hoče rasti in napredovati in pridobivati na veljavi in blagostanju, mora imeti pred vsem jedrnato ženstvo. Kaj to pomeni, to nam kaže doba italijanske renezanse. Meščanstvo v Italiji je zlomilo spone, ki so v srednjem veku vklepale človeka duševno, materialno in politično. Središče tega prevrata je bila Florenca, in od tod se je nova kultura razširila po svetu. Ta nova kultura je bila individualistična in mogla je nastati samo po mogočnem

uplivu mogočnih osebnosti. Mihael Angelo, Giordano Bruno in drugi velikani tedanje dobe, vsi genialne sile, ki jih ne moremo dosti občudovati, so dobili vse svoje čudovite darove od svojih mater, kajti od svojih pokvarjenih očetov jih niso mogli prejeti. Takrat je bilo pač ženstvo jedrnato, kakor nikdar več pozneje. Čim je renesanca začela usahovati, v dobi protireformacije in tridesetletne vojne, je ženstvo nehalo roditi tako močne osebnosti in to se je poznalo na vsem kulturnem in zasebnem življenju in se pozna tudi dandanes, posebno pri zapadnih narodih.

Vsak človek mora imeti več moči v sebi, kakor mu je treba za vsakdanje življenje, pa bo narod močan, tudi srečen. Roditi pa morejo take ljudi samo zdrave, krepke in lepe ženske. Amerikanci se tega menda najbolj zavedajo, ker posvečajo lepoti svojega ženstva tako skrb.

Sedanja vojna bo vzela mnogo ljudi. Že jih je mnogo padlo in kar je še huje, mnogo več jih bo, ki jih bo trpljenje med vojno telesno oslabilo. Zato je toliko bolj važno in za vso prihodnost slovenskega naroda toliko bolj pomembno, da skrbi ženstvo za svoje zdravje, za svojo telesno silo in za svojo lepoto, kar more največ, zakaj je tako ženstvo bo moglo dati svojemu narodu len in zdrav naraščaj. D.

Proti katarom!

Gleichenberški

Emin in Konstantinov vrelec

Od N. V. Vel. cesarja in kralja Franca Jožefa I. vedno v rabi.

Seslja Povsod razpošilja

15. 5. do 30. 9. zavetelstvo vrelec Gleichenberg.

10 letna garancija!

Izvežban stenograf-strojepisec

eventualno stenografinja, se išče za odvetniško pisarno.

Ponudbe od naslovom „stenograf/653“ na uprav. »Slov. Naroda«.

prilatelj moj.

Gre na vsako not z menoj!

Ker se večkrat z njim krepčam, Vedno zdrav želodc imam!

Najboljše krepčilo želodca!

Sladki in grenki.

Pazite na pristnost!

Posebno na kolodvorih.

Postavno varovano.

Gritzner-jev šivalni stroj

najboljši sedanosti za rodbino in obrt. Krasna oprema, lahek tek. Učenje brezplačno v hiši.

Vez, šitka, krpa nogavice in perilo. Edina tovarniška zaloga

JOS. PETELING

Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 7

blizu franciškega mosta, levo za vodo. Zadrževanje cenik. Pridem tudi na dom zaradi dogovora.

11-50

Velika zaloga

15-50

najfinjših, trpežnih in nogi najbolj priljubljenih

čevljev

za dame, gospode in otroke.

Viktorija Sterniša

Jurčičev trg 3.

Gg. učiteljem, učiteljicam in drž. uradnikom 15% popusta

Zahtevajte cenik!

Zahtevajte cenik!

Največje priznanje in priljubljenost so si že pridobili moji patentirani

spominski prstani

ker so resnično najtrajnejši vojni spomin ter najprimernejši za raznovrstna darila. — Na mnogobrojna vprašanja vljučno naznanjam, da so isti edinole pri meni dobiti ter blagovolite zahtevati brezplačni cenik.

5% za Rdeči križ.

LUD. ČERNE, juvelir in trgovec, Ljubljana, Wolfova ulica 3.

Pisemski papir Razglednice

umetniške, velikonočne in druge priporoča priznane v največji izbi

MARIJA TIČAR

prva specialna trgovina razglednic in pisemskega papirja

LJUBLJANA,

Sv. Petra cesta 26, Selenburgova ulica 1.

Kupujem

posušene gobe, češnje, pressno maslo, sir v hlebi. Ponudbe pod „Gobe 973“ na upravn. »Slov. Naroda«.

Pouk v slovenščini

želi dobiti dama in sicer po srednješolcu ali profesorju. 678

Ponudbe pod „Pouk 678“ na upravn. »Slov. Naroda«.

Prirodna vina

bela in rdeča K 40— do K 60—, pristna 50%, slivovka in tropinovec K 140—, pristni vinski jesih K 28— za 100 litrov prodaja J. Kravagna. Ptuj, Štajersko. 419

Prešernove slike

prodaja in pošilja po poštne povzetju Iv. Bonač v Ljubljani.

Cena slike 3 kron. 372

Enonadstropna

HIŠA

v mirni ljubljanski ulici, obstoječa iz 4 stanovanj po 2 sobi in kuhinjo, z drvarnicami, pralnico z vodovodom, podstrešno shrambo, dvoriščem in delom vrta, se zaradi bolezni posestnika **takoj prodaja**. Cena K 15.000. Davčna vrednost K 15.600, ker donos letno K 1560. Poslopije je v dobrem stanu in še 6 let davka prosto. 677

Naslov se izve v upravn. »Slov. Naroda« pod „Hiša 15.000 K/677“.

VABILO

redni občni zbor

Posojilnice v Zagorju ob Savi reg. zadr. z neom. zavezo.

kateri se bo vršil

v soboto, 27. marca 1915, ob 4. pop. v posojilnični pisarni.

DNEVNI RED:

- 1.) Poročilo načelstva.
- 2.) Poročilo nadzorstva.
- 3.) Odobritev računa za leto 1914.
- 4.) Volitev dveh članov v načelstvo.
- 5.) Raznotherosti.

ODEOR.

Odvetniški koncipijent

vojačine prost, s daljšo prakso, išče službo. 662

Naslov: M. Staja, Gradec, Kalchberggasse 9/II.

Volno

ovčjo, oprano in neoprano, kupim vsako množino po najvišji ceni proti takojšnjemu plačilu ter plačam vožnjo sam. Veletrgovina R. Stermecki, Celje šte. 15, Štajersko.

G. Flux

Gospodsk. ulica 4, I nadstropje, levo 670

Uradno dovoljena, že 20 let obstoječa najstarejša ljubljanska posredovalnica stanovanj in služeb v udobnost cenj. občinstva zopet v središču mesta. Priporočila in nameštila le boljše službe iskajoče vsake vrste kakor:

privatno trgovsko in gostilniško osebje izbira različnih služeb, stasti za tene in Vestna in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena.

Pri vnanjih vprašanjih se pravi za odgovor znanika.

Teodor Korn

(popreč Henrik Korn)

pokrivaler streh in klepar, vnešalec strelovodov, ter instalater vodovodov Ljubljana, Poljanska cesta št. 8.

Priporočila se si. občinstvu za izvrševanje vsakršnih kleparskih del ter pokrivanje z angleškim, francoskim in tuzemskim škrlitjem z

asbest-cementnim škrlitjem (Eternit) načrti Hartschek z izbočno in ploščnato opeko, lesno-cementno in strešno opeko.

Vsa stavbinska in galanterijska kleparska dela v priznani solidni izvršitvi. Hiša in kuhinjska oprava. Posteljena posoda.

Poprave točno in ceno.

Proračuni brezplačno in pošt. prosto.

A. KUNST

Ljubljana

Zidovska ulica št. 4. Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na zalogi. Vsakršna naročila se izvršujejo točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in razpisujejo. — Pri zunanji naročitvi naj se blagoviti vzorca poslati. 40

Največja zaloga navadnih do najfinjših otroških vozičkov in navadno do najfinjših žime.

M. Pakič v Ljubljani. Naznanje naročnikom se so le s povzetjem.

Parno barvarstvo

ter kemično čiščenje in snaženje oblek.

Apretura sukna.

JOS. REICH

Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.

Sprejemališče

Selenburgova ulica št. 3.

Postrežba točna. Solidne cene.

XXXXXX

A. Agnola

Ljubljana, Dunajska cesta št. 13.

Izborna zaloga namiznih in na-stropnih svetiljk

najnovejše vrste po nizkih cenah.

Zdrave, rdečelične otroke hočete imeti?

Potem jim dajte uživati izboljšano, aromatično ribje olje iz lekarne pri zlatem orlu. Vsak otrok uživa z lahkim do ribje olje iz katerega je popolnoma odstranjen neprijetni duh in vonj. 1 steklenica K 1-80.

Zoper kašelj, zastlizenost in prehlajenje

je v tem času za otroke najboljše preizkušeno in mnogostoransko priporočeno sredstvo. — 1 steklenica 1 krono.

Zaloga vseh tu- in inozemskih specialitet ter preizkušenih domačih zdravil.

Izborna toaletna sredstva „Ada“.

Vedno sveže gniljave specialitete

oddajajo se tudi zdravila za člane vseh belinskih blagaj.

Razpisujejo se štiri na dan na vsak otrok.

Pharm. Mag.

Vinko Prohászka

lekarna pri zlatem orlu

Ljubljana, Jurčičev trg št. 2.

Iščem službo

ali kaj primerne v mestu ali na deželi. — Naslov pri upravn. »Slov. Naroda«.

667

Posebno ugoden priložnostni nakup

perzijskih preprog.

Preprogarnica „Zum Türken“

Gradec, Kalchberggasse 1.

Vozim se proti Ljubljani, naročila se sprejemajo neobve no. 661

Nadležne kocine

na obrazu ali na rokah odstrani v 5 minutah

Dr. A. Rixa 671

odstranjevalec korin.

Zaj. neškodljivo, gotov uspeh. Pušica za 4 K zadostuje. Raznošiljanje strogo diskretno.

Kns. dr. A. Rix, laboratorij, Dunaj IX., Berggasse 17/E. Zaloga v Ljubljani: Lekarna „pri zlatem telenu“, drogeriji A. Kanc in „Adria“.

Išče se

vrtnarski pomočnik. Pogoji ugodni. Nastop lahko takoj. Kje, pove upravn. »Slov. Naroda«.

668

Pristni harški kanarčki

par po 10 K se prodajo na Miklošičevi cesti št. 8, III. nadst., levo. Ogledajo se lahko od 2. - 3. popoldne. 677

Najboljše

ogrske in kranjske salame

fino, sočno šunko (gnjat), kranjske klobase, prekajeno meso, slanino s papriko, najboljši pristni emondski sir ter sladko črna surovo maslo priporočila tvrdka ::

J. Buzzolini

delikatesna trgovina

Ljubljana, Lingarjeva ulica. Vsakdanje pošiljanje od najmanjše do največje množine po najnižji ceni. 130

ZASTOPNIKE

ki redno obiskujejo odlične trgovine na Dunaju in v provinci, gospode in dame, uvedene po uradih, bankah ali v drugih krogih mestnega in kmetijskega prebivalstva, išče visokooficijalno vojnookrbovalno podjetje za razpečevanje prav posebne novosti brez primere. Vsak trgovec, vsak zasebnik, meščan ali kmetovalec je kunc, torej je igraje lahko doseči visok postranski event. tudi glavni zaslužek. Odra se samo na poštene, spretno, dobro uvedene, ev. položne kavcije zmogne osebnosti, ki lahko dokažejo najboljše reference. — Cenji ponudbe od gospodov in dam iz vseh krajev Avstrije pod „Kriegsfürsorge“ na anončno ekspedicijo Edvard Braun na Dunaju, I., Strobelgasse 2.

Špecialiteta

najfinejših, najmodernejših damskih kostumov, originalni modeli.

Največja izbira damske, otroške in moške konfekcije po priznani najnižjih cenah.

O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg 5—6.

Ljubljansko preje Angleško skladišče oblek.

Gostilna se da v najem.

Posojilnica v Konjicah odda s 1. majem 1915

gostilno v Narodnem domu v Konjicah

z lepimi in velikimi prostori, stanovanjem za tužce, senčnatim vrtom za goste in velikim vrtom za zelenjavo v našem pod zelo ugodnimi pogoji.

Kdor se zanima za gostilno v lepem in velikem trgu, naj se oglasi pismeno ali ustmeno takoj ali pa najpозneje do 1. aprila 1915 pri Posojilnici v Konjicah. 645

Tovarna oljnatih barv, laka in firneža

1942. Telefon 134.

BRATA EBERL

trkoslikarja, lakirarja, stavbna in pohištvena pleskarja.

Prodajalnica: Miklošičeva ulica št. 6. Ljubljana

Delavnica: Igriška ulica št. 6. Električna sila.

POZOR

kolesarji, motocyklisti in avtomobilisti!

Specijalna trgovina „KINTA“ koles Daimler, Wanderer in Ford avtomobilov

Mehanična delavnica

za vse v to stroko spadajoča dela in popravila. Celoleten obrat, solidno delo pri najnižjih cenah.

KARL ČAMERNIK & Ko., Ljubljana, Dunajska cesta 9-12.

V naročbo priporočamo prvi slovenski leposlovni mesečnik

LJUBLJANSKI ZVON

kateri izhaja že 34. leto.

„Ljubljanski zvon“

„Ljubljanski zvon“

„Ljubljanski zvon“

šteje med svojimi sotrudiški naše najboljše pripovednike, pesnike in kritike;

poroča nepristransko o vseh važnejših slovenskih in slovenskih književnih novostih;

si je takom svojega 33letnega izhajanja pridobil v našem slovstvu odlično mesto.

Naroča se:

Upravništvo „Ljub. zvona“ Ljubljana, Knaflova ul. 5.

Cena: Celoletno K 9.20, polletno K 4.60, četrtletno K 2.30.

Največja izbora žalnih klobukov.

Priporočila se
solidna trdka**modni salon**specialno damskih svilenih klobukov
in čepic v najnovejših oblikah**MARIJA GÖTZL, Židovska ulica šte. 8.**

Vnania naročila obratom pošte in na izbero.

Trgovskega sotrudnika

mešane stroke, vojašine prostega, ter

učenca in loteristinjo

sprejme

Oton Homan v Radovljici.

Oferu naj se priloži izpričevala
in navedbo zahtev. 633**STOCK
COGNAC
MEDIZINAL**

parne destilerije

CAMIS & STOCK

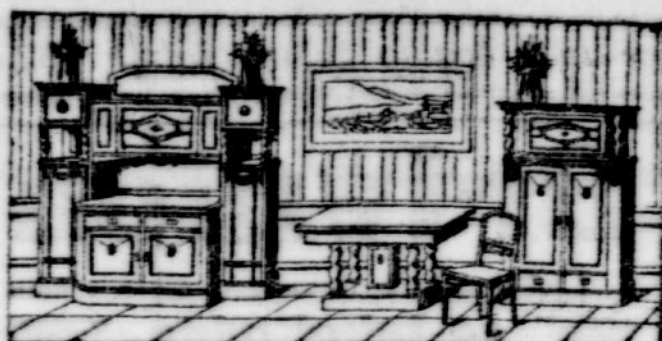
Barkovlje

v uradni plombirani
steklenicah.

Dobiva se povsod!

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga. Mizarstvo.Fotolna soalna obrava: 2
postelji, 2 omari, 2 nočni
omari in 1 umivalnik 3
marm. ploščo in ogledalom

K 350.—

Jamči se za solidno delo.

Cene konkurenčne.

Zahtevajte najnovejši katalo-
g, kateri obsega nad 300
modernih slik. 800

J. Pogačnik, Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 13—18.

Več stanovanjz eno ali več sobami, kuhinjo
itd. se odda za takoj ali
majev termin 485**v Kolizeju.****Pristno brnsko blago.**

Spomladanska in poletna sezija 1915.

Kupon m 3-10 dolgo 1 kupon 8 kron
za popolno moško obleko 1 kupon 10 kron
(suknja, hlače, telovnik) 1 kupon 15 kron
" stane samo " 1 kupon 17 kron
" " " " 1 kupon 20 kronKupon za črno salonsko obleko 20 K.
daje blago za površnike, turistovski
loden, svilnate kamgarne, blago za dam-
ske obleke itd. razpošilja po tvorniških
cenah kot solidna in poštena vito znana:**Zaloga tvornice za sukno
Siegel-Imhof v Brnu (Brann).**

Vzorec gratis in franco.

Od tega, da direktno naročajo blago
pri firmi Siegel-Imhof na tvorniškem
krajcu imajo privatni odjemalci veliko
prednost. Največja izbira. Stalne naj-
nižje cene. — Tudi najmanjša naročila
se izvrše najpozorneje in natančno
po vzorcu. 465**Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani**

Delniška glavnica 8.000.000 kron.

2530

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fond okroglo 1.000.000 kron.

Poslovalnica I. c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun, ki niso
podvržene moratoriju ter jih obrest. od dne vloge po čistih
Vloge proti dvomesečni odpovedi se obrestujejo po 5%.**4 1/2 0** Kupuje in prodaja srečke, ivalute n vrednostne
papirje vseh vrst po dnevnem kurzu. ::**C. kr. priv. tovarna za cement**

Trboveljske premožekopne družbe v Trbovljah

priporočila svoj priznani izvršni Portland-cement v vedno enakomerni, vse od
avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in
podorne trdote daleč nadkriljujoči dobroti kakor tudi svoje priznani izvršni apno.

Priporočila in izpričevala 3910

raznih uradov in najslovitejših trdk so na razpolago.

Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Učenkase sprejme takoj v trgovino s spe-
cijo, železnino in poljedelskimi stroji

Anton Butara, Novomesto.

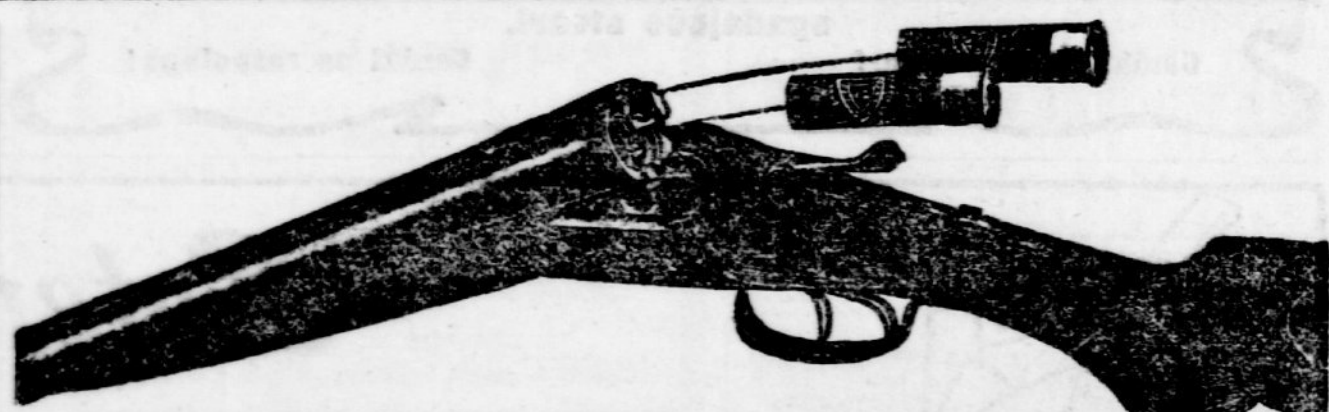
Lasne kitenajfinije kakovosti po 5, 7, 9 in
12 kron — vse vrste lasne pod-
lage in mrežice — barva za laso
in brado „Neril“ po 2 in 4 K —
toaletne potrebščine — lasulje,
brade in druge potrebščine za
maskiranje, vse po zelo zmernih
cenah priporočila**Štefan Strmoli**

brivec in lasničar

Ljubljana, Pod Trančo št. 1,

(vokal Mestnega in Staroga trga).

:: Postrežba točna in vestna. ::

Ljubljana **Fr. Ševčik** Židovska ul. 7.

puškar

priporočila svojo veliko zalogo raznovrstnih

280

pušk in samokresovlastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, ruskih in čeških strogo
preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno pripo-
ročam lahke trocevke in puške Bock s Kruppovimi cevmi za brez-
dimni smodnik. — Priporočam tudi

veliko zalogo vseh lovskih potrebščin

po najnižjih cenah.

Popravila in naročila se izvršujejo točno in zanesljivo.
Cenovniki na zahtevanje zastoj in poštnine prosto.

Fran Szantnerju

specialistu za ortopedična in anatomska
obuvala, Ljubljana, Selenburgova ulica št. 4.**Kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani.**

obrestuje hranilne vloge po čistih

Rezervni zaklad nad K 800.000.

4 3/4 0/0

brez odbitka rentnega davka.

Ustanovljena leta 1881.

Omožena ženska

s letnim spričevalom **lžbe** trajnega mesta kot opora gospodinje v manjši družini ali k starejši samostojni dami ali k otrokom. Ponudbe pod „Omožena ženska/609“ na upravištvo „Slovenskega Naroda“. 609

Stanovanje

z 2 velikima sobama in kuhinjo v I. nadstropju
se odda takoj
v Konjušni ulici št. 12. 607

Prporoda: največjo izbiro slavnih za dame in deklce

Popravila točno in uvestno

Modni salon Stuchly-Maschke Ljubljana

Židovska ulica št. 3 Dvorski trg 1.

Solidno blago.

Žaltni klobuki se rascesotujejo Priznana niske cene.

kakor tudi bogato zalogo žaltnih klobukov.

Popravila točno in uvestno

Vrtnice

608

grmičaste in ovijalke, cepljene, prosto vzgojene, za vrt in rožnico (lonce) priznane najboljše vrste in kakovosti v bogati izbiri po 40 vin. razpošiljam tudi letos. Zahtevajte katalog.
Ivan Kliment, Okrischko.

Knjigovodja

ali knjigovodkinja zmožna slov. in nemščine, perfektna v korespondenci in vodstvu knjig, starejšo, izurjeno moč, se takoj sprejme.
Ponudbe s sliko in zahtevo plače pod „2000/596“ na upravn. „Slov. Naroda“. 596

Francovo žganje

znamka „lev“ je priznana kot najboljšo domačo sredstvo proti revmatizmu, protinu, glavo-ter zobobola, krča, medievici, zbadanju, tudi že zastaralim boleznim i. t. d. razpošilja po povzetju stekl. á 50 vin, 10 stekl. K 470

OSVALD DOBEIC
LJUBLJANA, Martinova cesta 15.

Vsaki steklenici je priložen recept. Mnogo zahvalnih pism!

Brivnica

v Ljubljani na dobrem starem mestu
se takoj odda.
Več se izve: Florijanska ulica št. 29. v I. nadstropju. 606

Zahtevajte

zastoj in pošiljate prosto moj glavni katalog s 4000 podobami, ur, zlatnine in srebrnine, glasbil, orožja i. t. d. i. t. d.
„Prva trgovina ur“
JAN KURNAD, z. hr. dvor. dobavatelj, Most 324. (Češko).
Nikljasta ankerica K 380, boljše kakovosti K 420, v starosrebrnem kovinskem rokoko okrovi K 480, s švicar. kolesjem na sidro K 5— Vojne spominske ure K 530, 6—, radijeve žepne ure K 850, nikljasta budilka K 290. Razpošiljanje po povzetju. Brez rizika. Zamenja dovoljena ali denar nazaj.

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir
VL. GELBERGUS, oblastveno avtor. in zapriseženi patentni odvetnik na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37. 362

Lepe prsi

dobe deklce in žene vsake starosti, ako rabijo moje najnovejšo mazilo za prsi, rabi se samo na zunaj, edino resnično učinkujoče sredstvo, zajamčeno neškodljivo. Cena K 3, 5 in 8. Zraven spadajoče milo 60 vin.

Suhi

dobe lepe, polne telesne oblike z mojo redilno moko „Käthe“, zajamčeno neškodljivo, mnogo zahvalnih pism. Cena kartonu K 220 po povzetju. Od 4 kartonov naprej post. prosto. — Pošiljate poste restante samo če se pošlje denar naprej. — Razpošilja ga

Käthe Menzel, Dunaj VI., Stumpelgasse 49 K, 2. Stock.

Franc Kos

Ljubljana, Sočna ulica.

Podpirajte domačo industrijo! Stare nogavice se ceno podpletnjejo!

Specialna mehanična pletilna industrija in trgovina za površne in spodnje jopice, moderčke, telovnike, nogavice, rokavice, posebne obleke zoper trganje, pletilni material za stroje itd. na drobno in na debelo.

Pletilni stroj patent „Wiedermann“ je edina in najuglednejša prilika za dober zaslužek, pouk brezplačen, trajno delo sigurno. Ker delam brez agentov, se cene velike nižje.

C. in kr. dvorni založniki

A. Zankl sinovi

tovarne barv, lakov in firnežev
LJUBLJANA.

Centrala: Gradec.

Centrala: Gradec.

Tovarne in podružnice: na Dunaju, v Göstingu, Trstu, Ljubljani, Ljubnem in v Leitendorfu.

Prporočajo:

vse vrste oljate, suhe, emajlne in fasadne barve, firnež, pristni kranjski, mavec (Gyps), olje za pod in stroje, karboline, čopiče, steklarski in mizarški klej in druge v te stroke spadajoče stvari.

Čeniki na razpolago!

Čeniki na razpolago!

GORČEVA

KOLESA PRIZNANO NAJ BOLJŠA SEDANJOSTI X

A. GOREC

LJUBLJANA MARIJE TEREZIJE CESTA ST. 14 NOVISVET
NASPROTI KOLIZEJA ZAHTEVAJTE PRVI SLOV. ČENIK BREZPLAČNO

Ivan Bizovičar

umetni in trgovski vrtnar

Ljubljana, Kolezijska ulica št. 16

prporoča slavnemu občinstvu svoje bogato opremljeno vrtnarstvo, kakor tudi okusno izdelane vence, šopke in trakove. ::

Dalje ima na razpolago :: za izposojevanje :: ob mrtvaških odrh drevesne cvetlice, kakor tudi najtinejšje dekoracijske cvetlice za dvorane in balkone. ::

Imam tudi vsakovrstne sadike do najzlahnejših cvetic in zelenjadi. Sprejemam tudi naročila za na deželo. Vsa naročila se izvršujejo :: točno in solidno. :: Erzojavke: I. Bizovičar, vrtnar, Ljubljana. ::

Peter Kozina & Ko.

tovarna čevljev v Tržiču, na Gorenjskem.

Prodaja svoje lastne izdelke na debelo in drobno
v Ljubljani, Breg, nasproti sv. Jakoba mostu.

Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

Največja slovenska hranilnica!

Denarnega prometa koncem leta 1914 K 740.000.000.—
Vlog „ 44.500.000.—
Rezervnega zaklada „ 1.330.000.—

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

4 1/2 %

brez odbitka. Hranilnica je pupilarno varna in

stoji pod kotrolo o. kr. deželne vlade.

Hranilnica posoja na zemljišča in poslopija proti 5 1/4 % obrestim in najmanj 1/4 % amortizacije. Za varčevanje ima vpeljane lične

domače hranilnike.

Ranjeni in mrtvi slovenski vojaki.

(Kratice: p. = polk; komp. = kompanija (stotnija); r. = ranjen; m. = mrtve; v. = vjet.)

(Iz seznamka izgov. št. 199 z dne 2. februarja 1915.)

(Dolje.)

Lebar Josip, 20. lov. bat., 4. st., v.;
Legiša Anton, 20. lov. b., 4. stot., r.;
Lepej Anton, 20. lov. bat., 2. st., m.;
Lesjak Franc, 27. črnov. p., 6. st., r.;
Lesjak Matija, 26. dom. p., 6. st., r.;
Letnik Ivan, 26. dom. p., 1. st., r.;
Luketič Ivan, 27. črn. p., 2. st., r.;
Lusnik Franc, 26. dom. p., 5. stot., r.;
Majer Franc, 20. lov. bat., 1. st., r.;
Majdič Franc, 20. lov. b., 3. st., r.;
Majhen Ivan, 27. črnov. p., 2. st., r.;
Mandelj Fran, 27. črn. p., 6. st., r.;
Martinak Filip, 19. lov. bat., 3. st., v.;
Masin Jakob, 20. lov. b., 1. stot., r.;
Masten Angelj, 20. lov. b., 2. st., m.;
Mastnak Jurij, 27. črn. p., 8. stot., r.;
Medved Martin, 20. lov. b., 4. st., v.;
Mehle Franc, 27. črn. p., 6. stot., r.;
Metelko Franc, 27. črn. p., 4. st., r.;
Mlekuz Ivan, 27. črn. p., 8. st., Bo-
vec, 1879, m.;

Močnik Ivan, 20. lov. bat., 1. stot., r.;
Modrič Mihael, 20. lov. b., 2. st., r.;
Mohorič Josip, 27. črnov. pešpolk,
12. st., iz novomeške okolice, m.;
Moran Ivan, 27. črnov. p., 11. st., r.;
Murovec Anton, 27. črn. p., 4. st., r.;
Oblak Ivan, 27. črn. p., 8. stot., r.;
Omerzu Franc, 26. dom. p., 6. st., m.;
Osolnik Anton, 27. črn. p., r.;
Otočan Jernej, 20. lov. bat., 4. st., r.;
Oven Ivan, 27. črnov. p., 5. st., r.;
Pajuter Andrej, 20. lov. b., 2. st., r.;
Pavletič Ivan, 20. lov. b., 3. st., m.;
Pavlič Alojzij, 27. črn. p., 7. st., r.;
Pek Franc, 26. dom. p., 6. st., r.;
Perušin Jurij, 27. črn. p., 12. st., r.;
Petan Josip, 20. lov. bat., 2. st., r.;
Petrič Alojz, 20. lov. b., 3. st., r.;
Pintar Matevž, 27. črnov. pešp., 5.
stot., Podgora, 1879, m.;

Pirnat Franc, 20. lov. b., 3. st., r.;
Pisnik Alojz, 20. lov. b., 1. st., r.;
Pliberšek Jurij, 26. dom. p., 3. st., r.;
Podbregar Fran, 27. črn. p., 5. st., r.;
Polanc Josip, 27. črn. p., 3. st., r.;
Poslušna Frid., 26. dom. p., 6. st., r.;
Povhe Ivan, 27. črn. p., 7. st., r.;
Požoga Nikolaj, 27. lov. b., m.;
Požar Peter, 20. lov. bat., 3. st., r.;
Pregel Anton, 27. črn. p., 3. st., r.;
Preskar Franc, 20. lov. b., 1. st., r.;
Puntar Karel, 20. lov. bat., 1. st., r.;
Rataj Josip, 26. dom. p., 5. st., m.;
Reklanč Alojzij, 27. črn. p., 10. st., r.;
Rovšek Ivan, 27. črn. p., 3. st., Dol-
sko, 1874, mrtve;

Sagoršek Marko, 26. d. p., 6. st., r.;
Šain Franc, 20. lov. bat., 3. st., r.;
Saksida Franc, 20. lov. b., 3. st., r.;
Saksida Marij, 20. lov. b., 3. st., m.;
Šegina Danijel, 27. črn. p., 8. st., r.;
Sekolj Josip, 27. črn. p., 7. stot., Št.
Janž, 1879, mrtve;

Semšič Josip, 97. pešp., r.;
Šentur Josip, 20. lov. bat., 1. st., r.;
Sever Ignacij, 26. dom. p., 3. st., r.;
Šikošek Franc, 20. lov. b., 1. st., m.;
Šimec Anton I., 27. črn. p., 8. st., r.;
Simonič Ivan, 27. črnov. p., 9. stot.,
Radovica, 1876, m.;

Širotič Ivan, 20. lov. b., 2. st., r.;
Širše Val., 26. dom. p., 5. stot., r.;
Škof Tomaž, 26. dom. p., 1. st., r.;
Škulj Matija, 27. črn. p., 2. st., Lu-
žarje, 1876, mrtve;

Škvarča Franc, 20. lov. b., 2. st., m.;
Sladič Tomaž, 20. lov. b., 4. st., v.;
Smolej Jakob, 20. lov. b., 2. st., m.;
Smotlak Matija, 20. lov. b., 3. st., r.;
Smrekar Anton, 27. črn. p., 8. st., r.;
Sršen Matija, 20. lov. b., 2. st., r.;
Stavar Franc, 20. lov. b., 3. st., r.;
Štefanič Martin, 27. črn. p., 9. st., r.;
Stegovec Franc, 20. lov. b., 4. st., r.;
Steiner Mihael, 27. črn. p., 6. st., r.;
Stiller Josip, 20. lov. b., 3. st., v.;
Stopar Ivan, 27. črn. p., 3. stot., iz
kamniškega okraja, 1875, m.;

Štrmšek Franc, 20. lov. b., 3. st., r.;
Štupan Mihael, 26. dom. p., 6. st., r.;
Šule Leopold, 27. črn. p., 5. stot.,
Prečna, 1878, m.;

Šuligoj Franc, 20. lov. b., 2. st., m.;
Šuran Anton, 20. lov. b., 4. stot., r.;
Šušec Franc, 26. dom. p., 5. st., r.;
Šuštar Josip, 27. črn. p., 10. st., r.;
Švara Jakob, 20. lov. b., 2. stot., r.;
Terčelj Franc, 8. top. p., m.;
Tomažič Anton, 27. črn. p., 7. st., r.;
Urbančič Ivan, 27. črn. p., 3. stot.,
Krško, Cerklje, 1877, m.;

Urbančič Ivan, 27. črn. p., 3. st., r.;
Urbanja Martin, 20. lov. b., 1. st., r.;
Urh Nikolaj, 27. črn. p., 9. st., r.;
Uršič Peter, 27. črn. p., 3. st., Bo-
deše, 1873, m.;

Vasle Franc, 26. dom. p., 6. st., r.;
Verdinek Ivan, 20. lov. b., 4. st., r.;
Vesolac Martin, 20. lov. b., 2. st., m.;
Vihar Mihael, 20. lov. b., 2. st., r.;
Vidmar Franc, 27. črn. p., 8. st., r.;
Vidmar Ivan, 27. črn. p., 3. st., r.;
Vogel Robert, 26. dom. p., 1. st., r.;
Vojtišek Matija, 26. dom. p., 3. st., r.;
Volavšek Alojzij, 20. lov. b., 1. st., r.;
Vošner Peter, 8. top. polk, r.;
Vovk Josip, 27. črn. p., 8. st., r.;
Vozelj Franc, 27. črn. p., 6. st., r.;
Vrbajšek Mat., 26. dom. p., 5. st., r.;
Vrbavšek Fran, 20. lov. b., 1. st., m.;
Vretenar, 8. topničarski polk, r.;
Zagar Anton, 27. črn. p., 7. stot., r.;
Zagomilšek Alojz, 20. lov. b., 1. st., r.;
Zajec Mihael, 27. črn. p., 5. st., r.;
Zalar Franc, 27. črn. p., 9. st., r.;
Zamar Josip, 20. lov. b., 3. st., r.;
Zarnik Josip, 27. črn. p., 3. st., r.;
Žefirin Ivan, 20. lov. b., 1. stot., m.;
Žerjav Anton, 27. črn. p., 8. st., r.;
Zdovec Rok, 3. sap. bat., 4. st., r.;
Zdravič Jakob, 27. črn. p., 5. stot.,
Banjaloka, 1884, m.;

Zgaga Ivan, 20. lov. b., 4. stot., r.;
Zlatič Anton, 20. lov. b., 4. st., v.;
Zlobko Franc, 20. lov. b., 4. st., r.;
Žindra Rudolf, 20. lov. b., 2. st., r.;
Žnidarko Anton, 26. dom. p., 1. st., r.;
Zorat Alojzij, 20. lov. bat., 3. st., r.;
Zorut Josip, 27. črn. p., 9. st., r.;
Žunko Josip, 26. dom. p., 3. st., r.;
Žužek Anton, 27. črn. p., 5. st., r.;

Mlad mornar
želi vsled pomanjkanja znanja ko-
respondirati z gospodo v starosti
do 20 let.
Pisma s sliko naj se blagovolijo
poslati upravištvu "Slov. Naroda"
pod naslov "Učeli mornar/672".

M. Schubert
preje Bilina & Kasch,
Ljubljana, Židovska ul. 5.
priporoča veliko zalogo tkanin in
glase-rokavice, močno blago za
gospode in dame, raznovrstne fine
parfume, račna dela in materijal,
kirurški predmete. 413
Moderna predtiskarija.
Izdelovanje preoblečenih gumbov.

Proti
zobobola in quillobi zob
izborne deluje dobro znana
antiseptična
**Melusine ustna
in zobna voda**
ki utrdi dlesno in odstranjuje
neprijetno sapo iz ust.
Deželna lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani. Resljeva cesta št. 1
poleg Franc. Jozefovega jubilejnega mostu.
V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani
bolniških blagajin juž. železnice, c. kr. tobačne
tovarne in okr. bol. blagajne v Ljubljani.
Melusine-ustna in zobna voda.
Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908.
Blag. gospod. lekarnar!
Prosim vlijudno, pošljite mi zopet
tri steklenice vaše izborno delujoče
antiseptične melusine-ustne zobne
vode, katere je neprekosljivo sredstvo
zoper zobobol, utrja dlesno in od-
stranja neprijetno sapo iz ust. Za
ohranjenje zob in osveženje ust bi bom
vsakomur kar najbolje priporočal.
Spoštovanjem
Mato Kaurinovič, kr. pošte meštar

Zlata verižica

na obroke!
60 gramov težka K 149.--,
mesočno K 4.--. Prvo vrsto
srebrna ura s 3 srebrnimi po-
krovi K 14.--. Dobavljajo se na
vse strani. Kdor bi rad ceno
1 kupil, naj piše takoj.
R. LECHNER, zaloga zlatnine
Breslava (Lundenberg) 299.

Popravila in preobleke
:: točno in cen. ::
Popravila in preobleke
:: točno in cen. ::
Najcenejšo

dežnike in solnčnike

domačega izdelka priporoča
tvornica dežnikov in solnčnikov
Jos. Vidmar
Ljubljana
Pred Skofijo 19 — Prešernova ulica 4.

Cvetlični salon Viktor Bajt

Selenburgova ul. 6, zraven glavne pošte.
Sopki, venci s travkovi in napisi se
izdelujejo po najnižjih cenah. Delo
okusno vezano. Velika zaloga krasnih
suhin vencev.
Priporoča se z odličnim spoštovanjem
Viktor Bajt.
Naslov za brzojavi:
Viktor Bajt, cvetlični salon, Ljubljana.

Samo trgovcem:

Zahtevajte ponudbe čisto svilnatih
moških trikot živčnikov in hlač,
jako aktualen predmet. Blago na zalogi.
ALBERT MATZNER, Dunaj I, Kohnessergasse 8/2.

Okoji pet kompanij

oglarjev

dobi dela v celem tekočem letu pri
lesni tvrdki

J. Roussy v St. Lorenzu nad Mariborom.
Zaradi natančnega pojasnila cen dela in
izgradbe se je obrniti na gozdarsko vod-
stvo Radelbach, pošta St. Lovrenc nad
Mariborom, Štajersko. 641

Franc Furlan

naslednik Faschingove vdove

ključavničarstvo
in
zaloga štedilnikov
se nahaja: 10
Ambrožev trg št. 9.

M. ROSNER & Co.

== v Ljubljani ==
veležganjarna sadja in
tovarna likerjev

priporoča
v svoji lastni žganjarni
kuhane izdelke i. s.:

slivovko
brinjevec
hruševce
tropinovec
pristnost zjamčena.

Vermut-vino

najboljše kakovosti.
Ugodne cene!
Vzorci na razpolago.

Sprejema zavarovanja človeškega živ-
ljenja po najraznovrstnejših kombina-
cijah pod tako ugodnimi pogoji, ko
nabena druga zavarovalnica.
Zlasti je ugodno zavarovanje na do-
živetje in smrt z manjšajočimi se
11 vplačili.

„SLAVIJA“
... Vzajemno zavarovalna banka v Pragi. ...
Rezervni fond K 69,789,726-18. — Izplačane odškodnine in kapitalje K 129,935,304-25.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo.
Vsa pojasnila daje:
Generalno zastopstvo v Ljubljani čigar pisarne so v lasni ban-
čni hiši v Gosposki ulici št. 12.

Zavaruje poslopja in premočnine proti
požarnim škodam po najnižjih cenah.
Skode ceni takoj in najkulantneje.
Uziva najboljši sloves, koder posluje
Pozor! Sprejema tudi zavarovanja
proti vlomski tatvini pod zelo ugod-
nimi pogoji. — Zahtevajte prospekte.

SIROLIN "Roche"

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, influencij.

Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsak, ki trpi na trajnem kašlju
lažje je obvarovati se bolezni, nego jo zdraviti.
2. Osebe s kroničnim kašljem bronkijev,
ki s Sirolinom ozdrave.
3. Vadušljivci, katerim Sirolin znafno
olehča naduho.
4. Skrofuzni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin
z ugodnim vspehom na splošni počutek.

Se dobi v
vseh lekarnah
in K. A. —

Stanje denarnih vlog na knj. in tek. račun 31. dec. 1914:

== K 72,109.515 -- ==

C. kr. priv.

Stanje den. vlog na hran. knjižice 28. febr. 1915:

== K 80,859.278 -- ==

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic. Vojak Marijin trg-Sv. Petra cesta (v bližini „Assicurazioni Generali“).

Delniški kapital in reserve 65,000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne
knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevno vedno ugodnim obre-
stovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih
papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih
papirjev in posojila nanje.

Ustmena in pisarna pojasnila in nasveti o vseh v bančni stroki spadajočih transakcijah vsehder brezplačno.

Najkulantneje izvrševanje borznih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje ku-
ponov in izžrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. —
Najemodaja varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin,
dragotin itd. pod lastni zaklepom stranke. — Opravišila a. kr. razr. loterije Brezplačna revizija izžre-
banih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa žrebanja. Izplačila in nakazila v Ameriko in iz Amerike.

Prva podružnica: Prometna banka Ljubljana. — Telefon št. 41

Zajamčen uspeh ali pa denar nazaj. Zdravilni lek o izvrstnem učinku, zraven pa še na tisoče zahv. pism na ogled.

Bužne, lepe prsi

dobite ob rabi med.

Dr. A. Rixa kreme za prsi oblatveno preiskano, gar. neškodljivo za vsako starost, zanesljiv uspeh. Rabi se zuranje. Edina krema za prsi, ki jo vsled žudovitega učinka prodajajo lekarnari, dvorne parfumerije itd. Poizkusna pušica K 3, velika pušica, zadostna za uspeh K 8.— Razpošiljanje strogo diskretno. 592

Kos. dr. A. Rix, laboratorij, Dunaj IX., Berggasse 17 E.

Zaloge v Ljubljani: Lekarna pri „Mlatem jeklu“, drogeriji Kano in „Adria“.

Oblastveno konces. zasebna posredovalnica za nakup in prodajo zemljišč in posestev

VALENTIN ACCETTO

zapriseženi sodni izvedenec

Ljubljana, Trnovski pristan 14.

Prodajalci ali kupci naj se obrnejo na zgoraj imenovano posredovalnico. Vse vrste posestev, vile in zemljišča na izbero.

Vse gospodinje navdušeno hvalijo staro renomirano domovinsko znamko

Pekarekovega čaja

ki se dobiva le v originalnih zavitkih z varstveno znamko „Kitajski deček“ (Chinesenbub) v vseh prodajalnih te stroke.

Zastopnik za Kranjsko: GRUMMER & Co., Ljubljana, Sodna ulica št. 3.

Praekar je dospela osebno izbrana konfekcija za dame, deklice, gospode in dečke, v najnovejši dunajski in berlinski modi, po priznani najnižjih cenah.

O. Bernatovič

Ljubljansko (prej angleško) skladišče oblek

Mestni trg št. 5—6.

C. kr. avstrijske državne železnice.

VOZNI RED

Izveček z veljavnostjo od 1. septembra 1914.

Z veljavnostjo od 1. septembra 1914 bodo vozili do preklica v okraju tukajšnjega ravnateljstva spodaj navedeni vlaki po od 1. maja 1914 veljavnem poletnem voznem redu. Teh vlakov se lahko poslužujejo vsi civilni potniki brez prisilnega legitimiranja.

Civilni potniki, ki se peljejo v Pulj, morajo imeti legitimacije od C. k. r. poveljstva vojne žuke v Pulju.

ODHOD iz Ljubljane glavnih kolodvorov, samo osebni vlaki:

6-00 zjutraj v Kranj (Tržič), Jesenice, v Trbiž.

8-05 dopoldne v Grosuplje (Kočevje), Trebnje (St. Janž), Novo mesto, (Straža-Toplice), Bujarce.

11-30 dopoldne v Kranj, Jesenice, Trbiž.

12-52 popoldne v Grosuplje, Trebnje, Novo mesto (Straža-Toplice), Bujarce.

6-20 zvečer v Kranj, Tržič, Jesenice, Celovec čez Salzburg na Dunaj.

6-38 zvečer v Grosuplje (Kočevje), Trebnje, Novo mesto, Bujarce.

PRIBOD v Ljubljano glavnih kolodvorov, osebni vlaki:

7-35 dopoldne iz Jesenic, Kranja (Tržiča).

8-56 dopoldne iz Novega mesta, Trebnje (St. Janža), Grosuplje (Kočevja).

11-16 dopoldne iz Trbiža, Jesenic, Kranja

2-35 popoldne iz Bujarcev, Novega mesta (Straža-Toplice), Trebnje, Grosuplje

8-20 ponoči iz Trbiža, Jesenic, Kranja, (Tržiča).

9-22 ponoči iz Novega mesta, Straža-Toplice, Trebnje (St. Janža), Grosuplje, (Kočevja).

Kamniška železnica.

ODHOD z državnega kolodvora v Kamnik z mešanimi vlaki

7-40 dopoldne, 2-30 popoldne in ob 7-15 zvečer.

PRIBOD iz Kamnika v Ljubljano ob

6-42 zjutraj, 11-00 dopoldne in ob 6-15 zvečer.

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

Ljubljana, Kongresni trg št. 12.

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Prostore, zastorje, modroci na vzmeti, zimski modroci, otroški vozički itd.

Najsolidnejše blago.

Štampilije

vseh vrst za urade, društva, trgovce itd.

Anton Černe,

graver in izdelovatelj kavčkovih štampilij

Ljubljana, Selenburgova ulica 1.

Ceniki franko.

Billrothov papir

za vojaške namene

za izdelovanje cunj za v čevlje in različnega spodnjega perila

se dobiva pri

TONI JAGER

LJUBLJANA

Židovska ulica 5.

Pekarija, slaščičarna in kavarna

Jak. Zalaznik

Stari trg št. 21.

Filiale:

Glavni trg št. 6,

Kolodvorska ulica št. 6.

Jos. Rojina

modni atelije

za gospode:

Ljubljana,

Franca Jožefa cesta 3.

Vojaške in uradniške

uniforme:

po meri

v najkrajšem času.

L. MIKUSCH

Ljubljana, Mestni trg 15

prilaga svojo veliko izber dožnikov in solnčnikov.

Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Nad 50 let obstoječa

parna barvarija in kemično snaženje oblek

apretura sukna

ANTOC BOC, Ljubljana, Selenburgova ulica 6, Glince, Burška ulica 46

se priporoča.

Postrožba vestna in točna.

Najnižje cene.

Ivan Jax & sin

v Ljubljani, Dunajska cesta 15

prilaga svojo bogato zalogo

voznih koles.

Šivalni stroji za rodbino in obrt.

Brezplačni kurzi za vezanje v hiši.

Pisalni stroji „ADLER“.

Pletilni stroji vseh velikosti.

ALFONZ BREZNIK učitelj Glas. Matice in edini zapriseženi strokovnjak t. kr. drž. sodišča.

Ljubljana, Kongresni trg 15.

(Nasproti nunske cerkve.)

Največja in najposobnejša trdnja in izposojevalnica

klavirjev in harmonijev

na jugu Avstrije. — Velikanska zaloga vsega glasbenega orodja, strun in muzikalij.

Edini založnik dvornih in komornih tvornic: Bösendorfer, Höhl & Heitzmann, Förster, Ehrbar, Gebrüder Stengl, Rud. Stelzhammer, Czapska, Lauberger & Gloss.

Hofmann in Hofberg (amerikanski harmoniji).

Obroki od K 15.— naprej. Najbogatejša izbira v vseh modernih slogih in lesnih barvah. Oglejte si klavirje z angleško ponavljajočo mehaniko. 10 letna postavna obvezna garancija. Najemnine najnižje. Zamenja najugodnejša. Uglaševanje ter popravila strokovno in ceno. Ker imam zgoraj navedene prve fabrike izključno le iz za Kranjsko v zalogi, svarim pred nakupom falsifikatov in navideznega „pofelna“ pri križcih, ki se drznejo govoriti o „dobrem blagu“, dasi nimajo ni jednega pomembnega fabrikata v zalogi.

Brez konkurence!

F. L. Popper čevlji

za gospode in gospe so nogam najbolj priljubljeni, lični in najboljše kakovosti. Napredaj samo pri

JULIJ STOR, Ljubljana

Prešernova ulica št. 5.

Goysserski čevlji za turiste, higijenični čevlji za otroke in Lawn-tennis-čevlji.

K 12-50—16-50.

Prilagamo specialno

damsko in otroško konfekcijo

zelo solidne trdnje

M. Kristofič-Bučar

Ljubljana, Stari trg št. 9. — Lastna hiša.

Najnovejša KOSTUME Najnovejša

Plasče, jope

Zalno — domače obleke

Perile, čepice, modroci

Kožuhovina

BLUZE KRILA

Otroške oblekice in obleke za mladenke.

Uporabljamo perile in druge potrebščine za novorojenčke.

Pošilja na izbiro tudi na deželo.